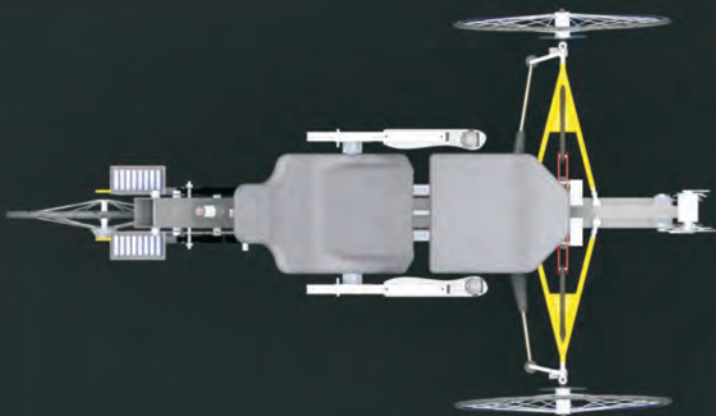

PL ISSN 1428-7633

ROK 16 NR 47
czerwiec 2012

POLITECHNIKA CZĘSTOCHOWSKA

PISMO ŚRODOWISKA AKADEMICKIEGO

FESTIWAL NAUKI 26.05.2012

Spis treści

Wybory na kadencję 2012-2016	2
Z życia Uczelni	5
Awanse naukowe	19
Konferencje i seminaria	26
Z księgarskiej półki	29
Wystawy w Bibliotece Głównej PCz	30

Informujemy, że czasopismo jest dostępne w wersji elektronicznej na stronie głównej Uczelni pod osobnym linkiem: <http://www.pcz.pl/czasopismo/>
Serdecznie zapraszamy do lektury bieżącego numeru oraz wydań archiwalnych.

Szanowni Czytelnicy!

Ostatnie tygodnie na Politechnice Częstochowskiej upłynęły pod znakiem ważnych wydarzeń. Zostały wybrane nowe władze rektorskie i dziekańskie Uczelni na kadencję 2012-2016 oraz skład Senatu, co prezentujemy na łamach naszego czasopisma.

Miniony czas obfitował też w liczne konferencje i wyjazdy naukowe, a także imprezy promocyjne. Rozpoczęte niedawno sesja i rekrutacja na studia nie pozwalają jeszcze myśleć o wakacjach.

W niniejszym numerze piszemy m.in. o awansach pracowników naukowych, nadaniu tytułu Konsula Honorowego prof. zw. drowi inż. Leopoldowi Jeziorskiemu. Wiele miejsca poświęcamy osiągnięciom studentów. Polecamy artykuły o trójkołowym pojeździe autorstwa studentów Wydziału Elektrycznego i zdobyciu przez studentów Wydziału Budownictwa drugiego miejsca w prestiżowym konkursie oraz o stypendystkach ministra nauki i szkolnictwa wyższego.

Warto zwrócić uwagę na zorganizowany po raz pierwszy w historii Politechniki Częstochowskiej I Ogólnopolski Zjazd Studentów z Niepełnosprawnością, w którym uczestniczyli studenci z 11 polskich uczelni, prezentując swoją działalność na rzecz osób niepełnosprawnych.

Ale już wkrótce po okresie pracy przyjdą upragnione wakacje. W imieniu całego kolegium redakcyjnego życzę, by obfitowały w interesujące podróże, niezapomniane wrażenia oraz chwile prawdziwego odpoczynku.

Izabela Walarowska
Redaktor naczelna

POLITECHNIKA
CZĘSTOCHOWSKA
PISMO ŚRODOWISKA AKADEMICKIEGO

Rok 16 Nr 47 czerwiec 2012

Pod patronatem rektor
prof. dr hab. Marii Nowickiej-Skowron

Redaktor naczelna
Izabela Walarowska

Współpraca
Dorota Bielecka, Piotr Boral, Aleksander Gąsiorowski
Marlena Krakowiak, Bogdan Langier, Katarzyna Łazorko
Jacek Łyp

Przygotowanie do druku
Dorota Boratyńska
Zdzisława Tasarz
Lucyna Żyła

Projekt okładki
Marek Zakrzewski

Na okładce: Pojazd trójkołowy,
wykonany przez studentów Wydziału
Elektrycznego w ramach pracy inżynierskiej,
zdjęcia - Marcin Orlik

Zdjęcia:
Julian Dołowacki, Tomasz Geisler
Adrian Sochocki, Marian Sztajner
Izabela Walarowska, autorzy artykułów
oraz ze zbiorów Uczelni i wydziałów

PL ISSN 1428-7633

ADRES REDAKCJI
ul. J.H. Dąbrowskiego 69
42-201 Częstochowa
tel. 34 325 02 51, 361 28 55
fax 34 361 28 55
e-mail: promocja@adm.pcz.czyst.pl

Zastrzega się prawo do skracania
i opracowywania artykułów
oraz zmiany tytułów

Nakład 1000 egz.

Druk: Agencja Reklamowa „TOP”
Agnieszka Łuczak
ul. Toruńska 148, 87-800 Włocławek

WŁADZE POLITECHNIKI CZĘSTOCHOWSKIEJ NA KADENCJĘ 2012-2016

Uczelnianie Kolegium Elektorów dokonało wyboru nowych władz Uczelni. W dniu 4 kwietnia 2012 r. prof. dr hab. Maria Nowicka-Skowron, dotychczasowy rektor Politechniki Częstochowskiej, ponownie została wybrana rektorem na najbliższe cztery lata. W wyborach zyskała poparcie 100-procentowe - oddało na nią głosy 90 spośród 90 elektorów. Nie miała kontrkandydata.

12 kwietnia br. wybrano prorektorów. Prorektorem ds. nauki został prof. dr hab. inż. Zygmunt Nitkiewicz, prorektorem ds. rozwoju - dr hab. inż. Jacek Przybylski prof. PCz (obaj na kolejną kadencję), a prorektorem ds. nauczania - dr hab. inż. Andrzej Rusek prof. PCz.

Zmienił się dziekan czterech z sześciu wydziałów Politechniki Częstochowskiej. Przez najbliższe cztery lata Wydziałem Budownictwa będzie kierował dr hab. inż. Lucjan Kurzak prof. PCz, Wydziałem Elektrycznym - dr hab. inż. Lech Borowik prof. PCz, Wydziałem Inżynierii i Ochrony Środowiska - dr hab. inż. Maciej Mrowiec prof. PCz, a Wydziałem Inżynierii Procesowej, Materiałowej i Fizyki Stosowanej - prof. dr hab. inż. Zbigniew Stradomski. Natomiast w pozostałych dwóch jednostkach: Wydziale Inżynierii Mechanicznej i Informatyki oraz Wydziale Zarządzania dziekanami zostali wybrani na drugą kadencję. I tak na pierwszym z nich dziekanem będzie prof. dr hab. inż. Norbert Sczygiol, a na drugim - prof. dr hab. inż. Arnold Pabian.

REKTOR

*Rektor Politechniki Częstochowskiej
prof. dr hab. Maria Nowicka-Skowron*

PROREKTORZY

*Prorektor ds. nauki prof. dr hab. inż.
Zygmunt Nitkiewicz*

*Prorektor ds. nauczania dr hab. inż.
Andrzej Rusek prof. PCz*

*Prorektor ds. rozwoju prof. dr hab.
Jacek Przybylski prof. PCz*

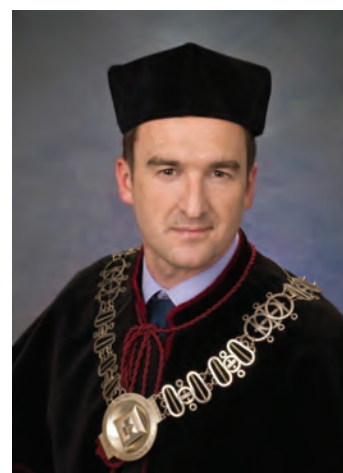
DZIEKANI WYDZIAŁÓW

*Dziekan Wydziału Budownictwa
dr hab. inż. Lucjan Kurzak prof. PCz*

*Dziekan Wydziału Elektrycznego
dr hab. inż. Lech Borowik prof. PCz*

*Dziekan Wydziału Inżynierii
i Ochrony Środowiska
dr hab. inż. Maciej Mrowiec prof. PCz*

*Dziekan Wydziału Inżynierii
Mechanicznej i Informatyki
prof. dr hab. inż. Norbert Szczygiol*

*Dziekan Wydziału Inżynierii Procesowej,
Materiałowej i Fizyki Stosowanej
prof. dr hab. inż. Zbigniew Stradomski*

*Dziekan Wydziału Zarządzania
prof. dr hab. inż. Arnold Pabian*

PRODZIEKANI WYDZIAŁÓW

Wydział Budownictwa

Prodziekan ds. nauki - dr hab. inż. Jarosław Rajczyk prof. PCz
Prodziekan ds. nauczania - dr inż. Jacek Halbiniak
Prodziekan ds. studiów niestacjonarnych -
dr inż. Maciej Major

Wydział Elektryczny

Prodziekan ds. nauki - dr hab. inż. Tomasz Popławski prof. PCz
Prodziekan ds. nauczania - dr inż. Sławomir Gryś
Prodziekan ds. studiów niestacjonarnych -
dr hab. inż. Sławomir Iskierka prof. PCz

Wydział Inżynierii Mechanicznej i Informatyki

Prodziekan ds. nauki - prof. dr hab. inż. Bogdan Posiadała
Prodziekan ds. nauczania -
dr hab. Małgorzata Klimek prof. PCz
Prodziekan ds. studiów niestacjonarnych -
dr hab. inż. Henryk Otwinowski prof. PCz

Wydział Inżynierii i Ochrony Środowiska

Prodziekan ds. nauki - prof. dr hab. inż. Wojciech Nowak
Prodziekan ds. nauczania dla studiów stacjonarnych -
dr inż. Marek Janik
Prodziekan ds. nauczania dla studiów niestacjonarnych -
dr inż. Rafał Jasiński

Wydział Inżynierii Procesowej, Materiałowej i Fizyki Stosowanej

Prodziekan ds. nauki - dr hab. inż. Marcin Knapiński prof. PCz
Prodziekan ds. nauczania - dr inż. Cezary Kolmasiak
Prodziekan ds. współpracy i rozwoju - prof. dr hab. inż. Jerzy Wystocki

Wydział Zarządzania

Prodziekan ds. nauki - dr hab. Dorota Jelonek prof. PCz
Prodziekan ds. programowo-organizacyjnych - dr inż. Marcin Zawada
Prodziekan ds. nauczania - dr inż. Elżbieta Wystocka
Prodziekan ds. studiów niestacjonarnych -
dr hab. inż. Janusz Grabara prof. PCz

SENAT POLITECHNIKI CZĘSTOCHOWSKIEJ

Rektor

Prof. dr hab. Maria Nowicka-Skowron

Prorektorzy:

Prof. dr hab. inż. Zygmunt Nitkiewicz - Prorektor ds. nauki
 Prof. PCz dr hab. inż. Andrzej Rusek - Prorektor ds. nauczania
 Prof. PCz dr hab. inż. Jacek Przybylski - Prorektor ds. rozwoju

Kierownicy podstawowych jednostek organizacyjnych:

Prof. PCz dr hab. inż. Lucjan Kurzak - Wydział Budownictwa
 Prof. PCz dr hab. inż. Lech Borowik - Wydział Elektryczny
 Prof. PCz dr hab. inż. Maciej Mrowiec - Wydział Inżynierii i Ochrony Środowiska
 Prof. dr hab. inż. Norbert Sczygiol - Wydział Inżynierii Mechanicznej i Informatyki
 Prof. dr hab. inż. Zbigniew Stradomski - Wydział Inżynierii Procesowej, Materiałowej i Fizyki Stosowanej
 Prof. dr hab. Arnold Pabian - Wydział Zarządzania

Nauczyciele akademicy – Profesorowie, Doktorzy habilitowani:

Prof. PCz dr hab. inż. Jarosław Rajczyk - Wydział Budownictwa
 Prof. PCz dr hab. inż. Tomasz Popławski - Wydział Elektryczny
 Prof. dr hab. inż. Wojciech Nowak - Wydział Inżynierii i Ochrony Środowiska
 Prof. dr hab. Stanisław Kukla - Wydział Inżynierii Mechanicznej i Informatyki
 Prof. dr hab. inż. Bogdan Posiadała - Wydział Inżynierii Mechanicznej i Informatyki
 Prof. dr hab. inż. Leszek Rutkowski - Wydział Inżynierii Mechanicznej i Informatyki
 Prof. dr hab. inż. Jerzy Siwka - Wydział Inżynierii Procesowej, Materiałowej i Fizyki Stosowanej
 Prof. PCz dr hab. inż. Agata Dudek - Wydział Inżynierii Procesowej, Materiałowej i Fizyki Stosowanej
 Prof. PCz dr hab. inż. Marcin Knapiński - Wydział Inżynierii Procesowej, Materiałowej i Fizyki Stosowanej
 Prof. PCz dr hab. Dorota Jelonek - Wydział Zarządzania
 Prof. PCz dr hab. Felicjan Bylok - Wydział Zarządzania

Pozostali nauczyciele akademicy:

Dr inż. Jacek Halbiniak - Wydział Budownictwa
 Dr inż. Sławomir Gryś - Wydział Elektryczny
 Dr Dorota Nowak - Wydział Inżynierii i Ochrony Środowiska
 Dr inż. Arkadiusz Szarek - Wydział Inżynierii Mechanicznej i Informatyki
 Dr inż. Cezary Kolmasiak - Wydział Inżynierii Procesowej, Materiałowej i Fizyki Stosowanej
 Dr Michał Dziadkiewicz - Wydział Zarządzania
 Mgr Izabela Mishchil - Jednostki międzywydziałowe i ogólnouczelniane

Pracownicy niebędący nauczycielami akademickimi:

Mgr inż. Aneta Gapik
 Mgr Wioletta Postawa
 Mgr Halina Tomczyk

Doktoranci:

Mgr inż. Karolina Poch

Studenci:

Anna Kowalczyk - Wydział Budownictwa
 Artur Żarnowiecki - Wydział Elektryczny
 Bartosz Czaja - Wydział Inżynierii i Ochrony Środowiska
 Damian Sowa - Wydział Inżynierii Mechanicznej i Informatyki
 Łukasz Reszka - Wydział Inżynierii Procesowej, Materiałowej i Fizyki Stosowanej
 Aleksandra Fijak - Wydział Zarządzania

Przedstawiciel Samorządu Studenckiego:

Sebastian Nieradkiewicz

PROFESOR LEOPOLD JEZIORSKI KONSULEM HONOROWYM AGH

Senat Akademii Górniczo-Hutniczej im. Stanisława Staszica w Krakowie, uchwałą z dnia 28 marca 2012 roku, nadał tytuł Konsula Honorowego prof. zw. drowi inż. Leopoldowi Jeziorskiemu z Politechniki Częstochowskiej (na zdjęciu drugi od prawej). Tytuł ten otrzymał profesor Leopold Jeziorski za wieloletnią współpracę naukową i aktywne promowanie Akademii Górniczo-Hutniczej oraz wspieranie rozwoju kadry naukowej w zakresie metalurgii i inżynierii materiałowej. Nadanie tytułu Konsula Honorowego i dyplomu profesorowi Leopoldowi Jeziorskiemu przez rektora AGH profesora Antoniego Tajdusią odbyło się 11 maja 2012 roku w auli Akademii na uroczystym otwartym posiedzeniu senatu w ramach obchodów Dnia Hutnika. Profesor Leopold Jeziorski jest pierwszym Konsulem Honorowym w historii Akademii Górniczo-Hutniczej.

dr inż. Barbara Kucharska
WIPMIFS

FUNDUSZE DLA NAUKI

Podczas konferencji zorganizowanej 28 listopada 2011 roku w Warszawie w ramach Konkursu „Fundusze dla Nauki” kapituła wyróżniła projekt „A novel method of gas and petrochemical pollutant removal using adsorbents based on fly ash” w kategorii: Komercjalizacja badań, realizowany w Instytucie Zaawansowanych Technologii Energetycznych Wydziału Inżynierii i Ochrony Środowiska (na zdjęciu: dr hab. inż. Izabela Majchrzak-Kucęba prof. PCz. odbiera dyplom).

Wyróżniony projekt ukazał się w specjalnej publikacji zawierającej opis najlepszych projektów wyróżnionych w konkursie Fundusze dla Nauki 2011, która udostępniona jest na stronie

http://proregio.org.pl/pl_PL/left_menu/alias/siec-tematyczna/alias-7

dr Aleksandra Ściubidło
Instytut Zaawansowanych Technologii Energetycznych
Wydział Inżynierii i Ochrony Środowiska

STOWARZYSZENIE WYCHOWANKÓW
POLITECHNIKI CZĘSTOCHOWSKIEJ

XII edycja konkursu ABSOLWENT ROKU

Politechnika Częstochowska, jako jedyna uczelnia w kraju, co roku nagradza swoich najwybitniejszych absolwentów. Pomysł na promowanie „Absolwenta Roku Politechniki Częstochowskiej” zrodził się w Stowarzyszeniu Wychowanków Politechniki w czasie jubileuszu 50-lecia PCz. Od tego czasu nominowano do tytułu 120 osób, które osiągnęły znaczące sukcesy przede wszystkim na niwie zawodowej, ale również

politycznej czy społecznej. Coroczne spotkania dotychczas nominowanych stwarzają wyjątkową okazję do integracji środowiska akademickiego i budowy autorytetu Uczelni. Są też okazją do motywowania obecnych studentów do zdobywania wiedzy i doświadczenia, by odnosić w przyszłości sukcesy zawodowe, podobne do prezentowanych przez „Absolwentów Roku”.

Nominowani do tytułu „Absolwent Roku 2011”

Andrzej Basiak, absolwent Wydziału Budowy Maszyn, 1994; prezes zarządu spółki Grupa LEW

Agnieszka Bednarczyk, absolwentka Wydziału Zarządzania, 2000; właścicielka agencji STRATEGIA.FM

Piotr Bojanowicz, absolwent Wydziału Zarządzania, 1997; prezes zarządu MULTIMETAL i MULTIGAL

Zbigniew Cierniak, absolwent Wydziału Budowy Maszyn, 1974; dyrektor Zespołu Pieśni i Tańca „Śląsk”

Józef Tomasz Krakowian, absolwent Wydziału Elektrycznego, 1975 i Wydziału Budowy Maszyn, 1986; kierownik budów w PPH „KOMOBEX”

Jacek Litwin, absolwent Wydziału Budowy Maszyn, 1969; nauczyciel akademicki w Cégep de St-Laurent

Paweł Machura, absolwent Wydziału Budowy Maszyn, 2004; dyrektor ds. marketingu DMG/MoriSeiki

Marek Nawrot, absolwent Wydziału Budowy Maszyn, 1982; właściciel firmy AMW

Monika Nowakowska, absolwentka Wydziału Zarządzania, 2000; prezes zarządu spółki Miraculum S.A.

Bogdan Sośniak, absolwent Wydziału Elektrycznego, 1982; wójt gminy Opatów

Finał konkursu odbywa się podczas uroczystej Gali. Impreza wzorowana jest na podobnych, organizowanych dla gwiazd kina, sportu, biznesu. Tytuł „Absolwenta Roku” nadaje Kapituła, w skład której wchodzi: prezes Stowarzyszenia Wychowanków, JM Rektor Politechniki Częstochowskiej, prezes Klubu Integracyjno-Promocyjnego Stowarzyszenia Wychowanków, sekretarz i zdobywcy tytułu z poprzednich lat. Laureaci konkursu, poza honorowym tytułem, otrzymują statuetkę i dyplom wypisany na „byczej skórze”.

Kilka lat temu wprowadzono jeszcze jedną kategorię wyróżnienia - „Absolwent Ambasador”. Tytułem tym uhonorowano dotychczas wybitnych absolwentów, którzy osiągnęli sukcesy zawodowe poza granicami kraju i utrzymują stały związek z macierzystą Uczelnią. Tytuły te uzyskali już: Michał Korwin-Szymanowski (Kanada), Henryk Słowiński (USA), Zbigniew Smarzyński (Francja), Włodzimierz Błasiak (Szwecja), Zbigniew Świerczyński (Rosja).

Przy okazji jubileuszy Uczelni specjalnymi tytułami wyróżniono: Absolwent 50-lecia - Grzegorza Lipowskiego, byłego wojewodę częstochowskiego i senatora RP, Absolwent 60-lecia - Zbigniewa Jakubasa, znanego biznesmena, notowanego w czołówce najbogatszych Polaków.

Dotychczas laureatami konkursu byli absolwenci najstarszych wydziałów Uczelni - Budowy Maszyn, Metalurgicznego i Elektrycznego. W tym roku wśród nominowanych wyróżniają się przedstawiciele młodszego pokolenia, reprezentujący głównie Wydział Zarządzania.

Zwycięczynią tegorocznej edycji została prezes Miraculum S.A. w Krakowie Monika Nowakowska. II miejsce uzyskała dyrektor Zespołu Pieśni i Tańca „Śląsk” w Koszęcinie Zbigniew Cierniak, III miejsce zdobył wójt gminy Opatów Bogdan Sośniak. Kapituła wybrała też „Absolwenta Ambasadora Roku 2011” w osobie Jacka Litwina profesora w Cégep de ST-Laurent w Montrealu.

Monika Nowakowska z dyplomem Absolwent Roku 2011

Wieczorem 20 kwietnia br. w Teatrze im. Adama Mickiewicza odbyła się Wielka Gala, na której zostały ogłoszone wyniki konkursu i wręczone statuetki. Podczas uroczystości wyróżniono dyplomem kol. Krzysztofa Dędko - preza „Maskpol SA” w Konieczkach za owocną współpracę i promocję Stowarzyszenia. W części artystycznej wystąpił Zespół Pieśni i Tańca „Śląsk”. Na zakończenie odbył się Bal Absolwenta Roku w restauracji „Astoria”.

dr inż. Stanisław Kruszyński, mgr Katarzyna Kałużko
SWPCz

Rozmowa z Krzysztofem Dędkiem Absolwentem Roku 2010

Ukończył Wydział Budowy Maszyn Politechniki Częstochowskiej w roku 1980. Jest też absolwentem Wydziału Ekonomiczno-Socjologicznego Uniwersytetu Łódzkiego. Od ponad dwudziestu lat zarządza Przedsiębiorstwem Sprzętu Ochronnego MASKPOL S.A. w Konieczkach, w którym zatrudnia 650 osób, w tym ponad 70 absolwentów PCz. Największymi odbiorcami wyrobów „Maskpolu” są: wojsko, policja, straż pożarna, służby specjalne. Trafia do nich 75% produkcji przedsiębiorstwa, pozostała część jest kierowana na rynek krajowy i na eksport.

Czym dla wieloletniego szefa dużego przedsiębiorstwa jest zdobycie tytułu „Absolwent Roku”?

- Mówiąc żartobliwie, stałem się celebrytą. Wywiady w telewizji, dla prasy. A poważnie - jest to okazja do prezentacji własnej kariery i przedstawienia zakładu, w którym spędziłem całe swoje życie zawodowe. A jest się czym pochwalić. Zgrana, stabilna załoga, mająca do dyspozycji nowoczesny park maszynowy, potrafi produkować nowoczesne wyroby, takie jak: maski ochronne, filtry, pochłaniacze, hełmy, kamizelki kuloodporne, sprzęt zapewniający ochronę balistyczną, odzież ochronną. Od wielu lat inwestujemy w maszyny, badania, współpracujemy z jednostkami naukowo-badawczymi krajowymi i zagranicznymi. Do dziś na rozwój firmy przeznaczamy rocznie 6-8 mln złotych. Wszystkie wyroby produkowane w przedsiębiorstwie oraz narzędzia do ich wytwarzania projektowane są przez nasze biuro konstrukcyjne. Biuro to jest wyposażone w najnowocześniejsze narzędzia do projektowania komputerowego. Między innymi dysponuje skanerem 3D, służącym do skanowania sylwetek ludzkich i szycia ochron osobistych „na miarę”. Własne nowoczesne laboratoria chemiczne, mechaniczne i balistyczne pozwalają na ocenę wyrobów już na etapie wytwarzania prototypów.

Przedsiębiorstwo trzykrotnie zostało wyróżnione i zaliczone do klubu „Gazela Biznesu”, siedmiokrotnie zyskało certyfikat „Przedsiębiorstwo Fair Play”. Na Międzynarodowych Salonach Przemysłu Obronnego w Kielcach otrzymało sześciokrotnie główną nagrodę za najlepszy produkt.

Stąd wynika, że można się realizować zawodowo nie tylko w firmach zlokalizowanych w dużych aglomeracjach?

- Przedsiębiorstwo „Maskpol” stwarza warunki pracy, których nie powstydziliby się światowi producenci sprzętu ochronnego. Stawiamy na ludzi zaangażowanych, utożsamiających się z zakładem. Mimo że „Maskpol” usytuowany jest w małej miejscowości, dajemy pracownikom satysfakcję uczestniczenia w nowoczesnym procesie produkcyjnym. Poza pracą zawodową stwarzamy załozdę warunki do wypoczynku i rekreacji, wspierając kluby sportowe i organizacje społeczne.

Czy można odnosić sukcesy w biznesie i jednocześnie mieć normalne życie rodzinne?

Staram się oddzielać życie zawodowe od rodzinnego. Myślę, że stworzyłem mojej rodzinie warunki, w których nie mogą za bardzo narzekać na moje częste wyjazdy i zaangażowanie w problemy zawodowe. Od ponad 30 lat jestem, mam nadzieję, przykładowym mężem, ojcem dwóch córek i syna oraz wrozumiałym dziadkiem.

Rozmawiał dr inż. Marek Rabenda

DZIEWCZYNY NA POLITECHNIKI

Już po raz czwarty Politechnika Częstochowska przystąpiła do akcji promocyjnej „Dziewczyny na politechniki”. 26 kwietnia br. nasza Uczelnia zorganizowała Dzień Otwarty „Tylko dla Dziewczyń” i „Bieg w Kasku”, w których uczestniczyła rektor Maria Nowicka-Skowron.

W tegorocznej ogólnopolskiej akcji „Dziewczyny na politechniki”, której pomysłodawcą i koordynatorem jest Fundacja Edukacyjna Perspektywy we współpracy z Konferencją Rektorów Polskich Uczelni Technicznych (KRPUT), brało udział 16 politechnik i 3 uniwersytety z całej Polski.

Celem akcji jest przełamywanie stereotypów na temat męskich i kobiecych zawodów oraz zachęcenie uczennic do

podejmowania studiów na kierunkach technicznych i ścisłych. W tym roku 26 kwietnia obchodzony był także Świątowy Dzień Kobiet i Dziewczyń w Nowych Technologiach - stąd ścisła współpraca organizatorów akcji z Ministerstwem Administracji i Cyfryzacji oraz Urzędem Komunikacji Elektronicznej. Akcję poprzedziła konferencja prasowa w dniu 2 kwietnia br. w siedzibie Polskiej Agencji Prasowej w Warszawie. W konferencji prasowej wzięli udział: Małgorzata Olszewska - wiceminister administracji i cyfryzacji, Magdalena Gaj - prezes UKE, prof. Włodzimierz Kurnik - rektor Politechniki Warszawskiej, reprezentujący KRPUT, prof. Maria Nowicka-Skowron - rektor Politechniki Częstochow-

skiej oraz Bianka Siwińska - inicjatorka i kierowniczką akcji z ramienia Fundacji Edukacyjnej Perspektywy.

Według raportu Fundacji Edukacyjnej Perspektywy „Dziewczyny na politechnikach 2012”, mimo że spada liczba studentów w całej Polsce, to kobiet na politechnikach jest coraz więcej. W ciągu 5 lat trwania akcji przybyło ich ponad 14 tysięcy! Jedyny wzrost w liczbie studentów w ostatnich pięciu latach, jaki odnotowały uczelnie techniczne, to właśnie wyłącznie zasługa dziewczyn. W tym samym czasie liczba mężczyzn spadła o 1,7 tysiąca - podkreśla Bianka Siwińska, pomysłodawczyni akcji.

*Uczestniczki konferencji prasowej w Warszawie:
Od lewej: Bianka Siwińska, Małgorzata Olszewska,
Magdalena Gaj i Maria Nowicka-Skowron*

Aby strategiczny program polskiej cyfryzacji mógł odnieść sukces, potrzebne jest radykalne zwiększenie liczby informatyków. Ministerstwo Administracji i Cyfryzacji, Urząd Komunikacji Elektronicznej, KRPUT, Polska Izba Informatyki i Telekomunikacji, organizacja Women in Technology, firma GTECH oraz 16 polskich uczelni technicznych i wydziałów ścisłych uniwersytetów zawarło z akcją „Dziewczyny na politechnikach!” PAKT DLA NOWYCH TECHNOLOGII. Łączy on wysiłki wszystkich partnerów w zachęcaniu dziewcząt do studiów w obszarze ICT, czyli Information and Communication Technology.

Polska gospodarka nie będzie w stanie konkurować w przyszłości z resztą świata, jeśli nie podniesie się stan umiejętności w zakresie technologii teleinformatycznych w naszym społeczeństwie - głosi raport *Spółczesność informacyjna w liczbach* opublikowany przez Ministerstwo Administracji i Cyfryzacji w roku 2012. Tymczasem tylko 2,7 proc. wszystkich pracujących w Polsce posiada wiedzę i umiejętności na poziomie specjalisty w dziedzinie teleinformatyki. Średnia unijna wynosi 3,2 proc. Najlepsza pod tym względem Szwecja ma wskaźnik dwa razy wyższy, a nasi sąsiedzi Czesi - 4,7 proc.

Sektor nowych technologii (ICT - Information and Communication Technology) jest branżą dającą kobietom szansę na atrakcyjną i zapewniającą możliwości rozwoju pracę. I choć kobiety doskonale sprawdzają się w zawodach związanych z nowymi technologiami, badania wskazują, że im wyżej w hierarchii służbowej firm z branży ICT, tym słabiej są one reprezentowane. Najwyższy czas to zmienić, stąd idea **Światowego Dnia Kobiet i Dziewczyn w Nowych Technologiach** (www.girlsinict.org), którego data jest w tym roku zbieżna z Dniem Otwartym „Tylko dla Dziewczyn”.

W Politechnice Częstochowskiej kobiety to ok. 40 procent ogółu studentów. Najwięcej studiuje ich na Wydziale Zarządzania, gdzie stanowią 55 procent studiujących i na WIOŚ - 47 procent. Najmniej, bo ok. 4,5 procent, jest ich na

Wydziale Elektrycznym. To jednak znaczący krok naprzód, jeśli przypomnieć, że w pierwszym roku akademickim 1949/1950 na Politechnice Częstochowskiej (wówczas Szkole Inżynierskiej w Częstochowie) na Wydziale Mechanicznym rozpoczęło naukę 161 studentów, w tym jedna kobieta.

Rok później na Uczelni utworzono dwa nowe wydziały - Wydział Metalurgiczny i Włókienniczy; łączna ilość studentów wynosiła 493. Dyplom inżyniera nr 1 Wydziału Mechanicznego, a więc całej Uczelni w 1953 r. otrzymał Ryszard Czarnecki (dyplom inżyniera uzyskało 102 studentów). W 1954 dyplom inżyniera nr 1 na Wydziale Metalurgicznym otrzymał Stanisław Broda, a nr 1 na Wydziale Włókienniczym Janina Czarnecka (dyplom inżyniera w 1954 r. uzyskało 212 studentów). W roku akademickim 1954/1955 (5 inauguracja) studiowało łącznie 433 studentów; kobiety na Wydziale Budowy Maszyn stanowiły 5%, na Wydziale Metalurgicznym 12%, a na Wydziale Włókienniczym 56%.

Pierwsze kobiety we władzach uczelni pojawiły się dopiero w roku akademickim 1970/1971 (22 inauguracja). Wtedy prodziekanami zostały:

- doc. dr hab. inż. Monika Gierzyńska na Wydziale Budowy Maszyn,
- doc. dr hab. Hanna Przewłocka na Wydziale Metalurgicznym,
- doc. dr hab. inż. Irena Dobrzańska na Wydziale Elektrycznym.

26 kwietnia br. studentki Politechniki Częstochowskiej zachęcały do studiowania na naszej Uczelni

Obecnie od 2008 r. rektorem Politechniki Częstochowskiej jest prof. dr hab. Maria Nowicka-Skowron - jedyna kobieta rektor wśród rektorów uczelni technicznych w Polsce.

Prof. dr hab. Maria Nowicka-Skowron jest propagatorem akcji „Dziewczyny na politechnikach”, stąd też jej czynny udział w tegorocznej akcji. W Częstochowie „Dziewczyny na politechnikach” odbyły się równolegle z Dniem Otwartych Drzwi na Politechnice Częstochowskiej. W sumie w spotkaniach, prezentacjach i zwiedzaniu wydziałowych laboratoriów uczestniczyło ok. 500 uczniów szkół ponadgimnazjalnych. Tegoroczną nowością był „Bieg w kasku”, w którym zwyciężyły:

- Kategoria maturzystki: Karolina Wierus, Gabriela Gmyz, Bianka Fudali
- Kategoria Open: Julianna Gasiak, Jolanta Lada, Nikola Nabiałek

KOBIETY NA POLITECHNIKACH

Liczba studentów w Polsce spada...

Liczba młodych ludzi na studiach spada sukcesywnie od 2005 roku. Liczba studentów od roku akademickiego 2006/07 w uczelniach publicznych spadła o 40 tys. - mężczyźni ubyło 33,4 tys., a kobiet 6,6 tys. W roku akademickim 2010/2011 studiowało w Polsce 1,84 mln studentów.

...a kobiet na politechnikach jest coraz więcej.

Liczba młodych kobiet na uczelniach technicznych rośnie. W ciągu kolejnych czterech edycji akcji „Dziewczyny na politechniki!” nastąpił 5-procentowy wzrost ich liczby. Studentki stanowią w tej chwili 35 proc. studiujących na politechnikach (jest ich 107 tys.). Wzrost liczby studentów na politechnikach związany jest wyłącznie z większą liczbą kobiet. Od 2008 r. przybyło ich 14,4 tys. W tym samym czasie liczba wszystkich studentów politechnik wzrosła o 12 tys. (liczba mężczyzn zmniejszyła się o prawie 2 tys.). W roku akademickim 2011/2012 jest więcej o 5,3 tys. kobiet niż w roku ubiegłym (mężczyźni przybyło 300).

Rośnie również liczba studentek przyjętych na I rok studiów. Wzrostami wśród nowo przyjętych mogą się pochwalić wydziały, które notowały dotąd najniższy udział kobiet wśród wszystkich rodzajów i kierunków studiów. Więcej jest studentek na Wydziale Elektroniki, Telekomunikacji i Informatyki Politechniki Gdańskiej (o 44), Wydziale Geoinżynierii, Górnictwa i Geologii Politechniki Wrocławskiej (o 39), Wydziale Inżynierii Mechanicznej i Informatyki Politechniki Częstochowskiej (o 56) czy też Wydziale Elektrycznym

Politechniki Białostockiej (studiowało tam 16 kobiet w 2010/2011, a obecnie jest ich 38).

Nadal największe problemy są z udziałem kobiet na kierunkach stricte technicznych. W latach 2007-2010 udział kobiet w kierunkach z grupy technicznej wzrósł o 3% - i wynosił 26,1%. Jednak w podgrupie inżyniersko-technicznej udział ten wynosił w 2010 r. tylko 17,9%. Wciąż jest wiele kierunków technicznych, na których udział kobiet wynosi w obecnym roku akademickim 4% (Wydział Elektryczny Politechniki Śląskiej, Wydział Mechaniczny Politechniki Radomskiej), 5% (Wydział Samochodów i Maszyn Roboczych Politechniki Warszawskiej) czy 6% (Wydział Elektryczny Politechniki Częstochowskiej). Na optoelektronice Wojskowej Akademii Technicznej nie ma żadnej kobiety. Szczególnie alarmujące są dane związane z kierunkami informatycznymi. W ostatnich pięciu latach liczba studentów i studentek kierunków z grupy informatycznej spadła o ponad 8 tysięcy. Ich udział w ogólnej liczbie studentów uczelni polskich zmniejszył się z 4,73% do 4,24%. Na kierunkach informatycznych jest też mniej kobiet - ich udział spadł z 13,7% do 11,6%. W obecnym roku akademickim wśród nowo przyjętych na I rok studiów na kierunku informatyka Politechniki Koszalińskiej udział kobiet wynosi 3,64%, na Politechnice Poznańskiej - 7,7%, na Politechnice Wrocławskiej - 7,95%, na Politechnice Łódzkiej - 9,77%.

Opracowanie na podstawie raportu Fundacji Edukacyjnej „Perspektywy”
„Dziewczyny na politechnikach 2012”

Uniwersytet Betonu Grupy Górażdze

Grupa Górażdze zaprosiła studentów uczelni technicznych o kierunku budownictwo i pokrewnych do udziału w projekcie edukacyjnym pt. „Uniwersytet Betonu Grupy Górażdze”. W projekcie wzięło udział 17 uczelni technicznych z całego kraju reprezentowanych przez zespoły złożone z 10 studentów i 2 opiekunów, a wśród nich grupa studentów Wydziału Budownictwa Politechniki Częstochowskiej wraz z opiekunami drem inż. Jackiem Halbiniakiem i drem inż. Bogdanem Langierem.

Projekt składał się z dwóch bloków, przy czym pierwszy zespołowy o tematyce pt. „Właściwości i możliwości zastosowania cementów Grupy Górażdze w praktyce” rozpoczął się już w styczniu 2012 r. i trwał do maja. Polegał on na wykonaniu normowych badań cech fizycznych i mechanicznych cementów o zakodowanych oznaczeniach przysłanych do la-

boratoriów uczelni biorących udział w rywalizacji i uzyskaniu w nich jak najdokładniejszych wyników. Badania rozpoczęły się równocześnie we wszystkich uczelniach oraz w akredytowanym Laboratorium Materiałów Budowlanych Grupy Górażdze, którego wyniki były wzorcowe. Drugi blok projektu rozpoczął się w marcu i polegał na udziale studentów w sesjach wyjazdowych połączonych z wykładami kadry inżynierskiej oraz zwiedzaniem zakładów Grupy Górażdze. Studenci uczestniczyli w zajęciach teoretycznych i praktycznych prowadzonych w najnowocześniejszych zakładach produkcyjnych. Zwiedzili m.in. Cementownię Górażdze, Przemiałownię Ekocem, kopalnie kruszyw oraz wytwórnię betonu towarowego. Uczestnicy projektu mieli także okazję poszerzyć swoją wiedzę w zakresie zagadnień technicznych, technologicznych, ekonomicznych i ekologicznych związanych z wytwarzaniem nowoczesnych i proekologicznych materiałów budowlanych. Rozstrzygnięcie konkursu nastąpiło podczas gali finałowej w dniu 17 maja br. Poszczególne zespoły przedstawiły przed jury wyniki swoich badań oraz zaproponowały potencjalne możliwości zastosowania badanych cementów. W konkursie zespołowym bardzo dobrze prezentowali się studenci Politechniki Częstochowskiej, zajmując drugie miejsce tuż za studentami z Krakowa, a pozostawiając daleko za sobą studentów z innych uczelni.

Zwycięzcy, czyli studenci Akademii Górniczo-Hutniczej, uzyskali w konkursie zespołowym 41 pkt., natomiast studenci Wydziału Budownictwa PCz uplasowali się tuż za nimi z 40 pkt. Podczas ogłaszania wyników jury podkreśliło, że nasz zespół uzyskał w badaniach wyniki najbardziej zbliżone do wzorcowych. Wyprzedziliśmy takie uczelnie, jak: Politechnika Wroclawska czy Politechnika Śląska.

Dla czterech najlepszych zespołów organizatorzy przewidzieli bardzo atrakcyjne nagrody, stanowiące podstawowe wyposażenie każdego laboratorium.

W nagrodę Politechnika Częstochowska za drugie miejsce otrzymała aparat pull-off o wartości ok. 10 tys. dolarów do badania wytrzymałości powierzchniowych warstw betonu na odrywanie.

Podczas gali finałowej odbył się także konkurs indywidualny, który był turniejem wiedzy o betonie, ogólnej i Grupie

Górażdże. Do wygrania były takie nagrody, jak: iphone, ipad czy laptop.

Przedsięwzięcie Grupy Górażdże planowane jest jako cykliczne i odbywające się co dwa lata. Projekt stanowi jedno z największych przedsięwzięć edukacyjnych dla przyszłych inżynierów budownictwa.

dr inż. Bogdan Langier
Wydział Budownictwa

NASZE STYPENDYSTKI

Trzy studentki Politechniki Częstochowskiej znalazły się w gronie stypendystów ministra nauki i szkolnictwa wyższego na rok akademicki 2011/2012. Za osiągnięcia w nauce stypendia otrzymały Klaudia Huras i Patrycja Pach, a za wybitne osiągnięcia sportowe Aneta Sobiegraj.

Klaudia Huras jest studentką Politechniki Częstochowskiej od 2009 roku. Obecnie studiuje jednocześnie dwa kierunki: fizykę techniczną na Wydziale Inżynierii Procesowej, Materiałowej i Fizyki Stosowanej oraz zarządzanie i inżynierię produkcji na Wydziale Zarządzania, gdzie wkrótce przystąpi do obrony pracy inżynierskiej. Średnia ocen po II roku studiów to 4,75.

Zainteresowania naukowe Klaudii Huras dotyczą współczesnych problemów fizyki teoretycznej ciała stałego. Przez ostatnie dwa lata prowadziła badania dotyczące własności termodynamicznych stanu nadprzewodzącego indukującego się w itrze pod wysokim ciśnieniem. Uzyskane rezultaty zostaną opublikowane w prestiżowym zagranicznym periodyku naukowym.

Obecnie jest pod opieką naukową dra Radosława Szczęśniaka oraz mgra inż. Marcina Jarosika i zajmuje się nadprzewodnictwem w metalicznym wodorze w ujęciu zaawansowanego matematycznie formalizmu Eliashberga.

W wolnym czasie, poza pogłębianiem swojej wiedzy, podróżuje oraz regularnie uczęszcza na mecze swojej ulubionej drużyny żużlowej. Ponadto czynnie uprawia sporty zimowe.

Patrycja Pach również jest studentką Politechniki Częstochowskiej od roku 2009. Obecnie studiuje jednocześnie na dwóch kierunkach: fizyce technicznej i inżynierii biomedycznej na Wydziale Inżynierii Procesowej, Materiałowej i Fizyki Stosowanej. Średnia ocen po II roku studiów to 4,90.

Problematyka jej zainteresowań naukowych jest ściśle związana z zagadnieniami szeroko rozumianego zjawiska nadprzewodnictwa. Od prawie dwóch lat prowadzi badania w dziedzinie nadprzewodnictwa klasycznego. W ciągu tego okresu z użyciem formalizmu równań Eliashberga analizowała proste pierwiastki, takie jak wapń i selen. Obecnie Patrycja Pach pod opieką dra Radosława Szczęśniaka oraz mgra inż. Artura Durajskiego prowadzi badania nad wyznaczeniem

własności termodynamicznych związku CaLi_2 pod działaniem ciśnienia 100 GPa. Przeprowadzane badania pozwalają na rozwiązanie równań Eliashberga na osi urojonej oraz rzeczywiście, co w konsekwencji pozwala na wyznaczenie

podstawowych własności termodynamicznych stanu nadprzewodzącego badanych pierwiastków lub związków. Uzyskane wyniki będą stanowiły podstawę do napisania pracy inżynierskiej. W czasie wolnym Patrycja Pach rozwija zainteresowania naukowe oraz pogłębia swoją wiedzę, oprócz nauki znajduje również czas na czytanie książek fantastycznych i przygodowych, a także na drobne prace plastyczne.

Aneta Sobiegraj to studentka trzeciego roku na

kierunku zarządzanie nurt ekonomiczno-menedżerski. Jest mistrzynią warcabów - jej dorobek liczy ponad 50 medali zdobytych na mistrzostwach Polski zarówno w warcabach klasycznych, jak i polskiej grze (warcabach stupolowych).

Jej osiągnięcia za rok akademicki 2010/2011 to: I miejsce w Mistrzostwach Polski Kobiet w grze błyskawicznej w warcabach 64-polowych; III miejsce w Mistrzostwach Polski Kobiet w warcabach 64-polowych; I miejsce w Drużynowych Mistrzostwach Polski Kobiet w warcabach 100-polowych; II miejsce w Mistrzostwach Polski Kobiet w grze aktywnej w warcabach 100-polowych; II miejsce w Mistrzostwach Polski w kat. *juniorce starszej* w warcabach 100-polowych; III miejsce w Drużynowych Mistrzostwach Polski do lat 23 w warcabach 64-polowych; III miejsce w Mistrzostwach Polski w kat. *juniorce starsze* w grze błyskawicznej w warcabach 64-polowych; III miejsce w Mistrzostwach Polski w kat. *juniorce starsze* w warcabach 64-polowych

Aneta Sobiegraj gra w warcaby już od 15 lat i uważa, że to doskonały trening umysłowy. Jej zdaniem, uczy on nie tylko logicznego myślenia, ale i ćwiczy pamięć.

Aneta Sobiegraj zdobyła stypendium ministra nauki i szkolnictwa wyższego już po raz drugi.

Od lewej: Klaudia Huras, Patrycja Pach, Aneta Sobiegraj

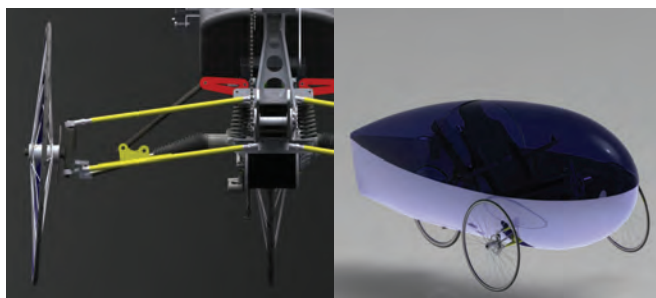
Isabella Walarowska
BRPiPU

Trójkołowy pojazd elektryczny pomysł + zorganizowanie = sukces

Na Wydziale Elektrycznym Politechniki Częstochowskiej w ramach pracy inżynierskiej powstał trójkołowy pojazd elektryczny. Jego twórcami jest czterech studentów: Marcin Orlik, Karol Klatow, Maciej Seweryn i Marcin Małota. Promotorami pracy i całego projektu są dr inż. Beata Jakubiec i dr inż. Marek Lis.

Od lewej: Marcin Orlik, Marcin Małota, Karol Klatow oraz kierowca Maciej Seweryn

Początkowo pojazd opracowany był w programie CADowskim z opcją 3D - pozwalającym na zaprojektowanie praktycznie wszystkiego, co znajduje się w naszym otoczeniu w wymiarach 2D i 3D. Dzięki zainteresowaniu promotorów został zrealizowany na Uczelni. Konstrukcja wykonana jest z aluminium, materiałów kompozytowych oraz z niewielkim

udziałem elementów stalowych. Cała rama jest aluminiowa o długości 2 m z tylnym wahaczem 2,5 m, przedni wahacz wykonany z cienkich rurek stalowych, całość ma szerokość 1,5 m. Wysokość do najwyższego punktu to 1,1 m. Obudowa, która jest w trakcie realizacji, wykonana została z materiałów kompozytowych: włókno szklane oraz PETG – przezroczysta płyta kopoliestrowa cechująca się niezwykle wysoką udamnością. To odporne na pęknięcia przezroczyste tworzywo posiada znakomite właściwości głębokotłoczne. Ponadto PETG jest trudno zapalny, co czyni go idealnym materiałem do przeróżnych zastosowań. Dzięki takim właściwościom zapewnia zminimalizowanie oporów powietrza oraz wagi. Napęd pojazdu to silnik elektryczny BLDC (silnik bezszczotkowy z zastosowaniem magnesów trwałych) o mocy 500 W, napięciu zasilania 48 V. Jest on zasilany z ogniw litowo-jonowych (190 sztuk), co łącznie daje 75V 20Ah. Pojazd posiada baterię pomocniczą o napięciu 16V 26Ah, która zasila elektryczny układ kierowniczy, mikroprocesorowy system zmiany biegów, fotel elektryczny oraz inne podzespoły.

Większość elementów (części) została specjalnie zaprojektowana albo wykorzystana z nietypowych urządzeń.

Szacowana maksymalna prędkość to 120 km/h. Podczas testów bez obudowy udało się uzyskać w warunkach drogowych prędkość 37 km/h na najniższym przełożeniu. Według obliczeń pojazd ten na najniższym przełożeniu powinien uzyskać prędkość 42 km/h z obudową aerodynamiczną.

Szacunkowy czas pracy z akumulatorów to około 3 godziny, co pozwoli na przejechanie minimum 100 km. Porównując nasz pojazd do standardowego samochodu, koszt przejechania 100 km wynosi 1 zł.

Pojazd był demonstrowany publiczności 26 kwietnia br. podczas Dnia Otwartych Drzwi na Politechnice Częstochowskiej i akcji „Dziewczyny na politechniki”. Dodatkowo mieszkańcy Częstochowy mogli go zobaczyć podczas zorganizowanego na placu im. W. Biegańskiego Festiwalu Nauki Politechniki Częstochowskiej.

Adrian Sochocki
Akademickie Biuro Karier

Wyjazd studentów Wydziału Zarządzania i Wydziału Elektrycznego w ramach współpracy międzynarodowej z Technicznym Uniwersytetem w Koszycach

23 lutego br. grupa studentów Politechniki Częstochowskiej w ramach współpracy międzynarodowej brała udział w wyjeździe edukacyjnym do Technicznego Uniwersytetu w Koszycach. W wyjeździe uczestniczyli także opiekunowie: dr hab. Dorota Jelonek prof. PCz, dr inż. Elżbieta Wysłocka i dr inż. Krzysztof Chwastek. Studenci z wydziałów Elektrycznego i Zarządzania mieli możliwość spotkania się z władzami, pracownikami naukowo-dydaktycznymi oraz ze studentami tamtejszego Uniwersytetu. Studenci zapoznali się z ofertą edukacyjną uczelni, zasadami studiowania i życiem studenckim, a krótka wycieczka po kampusie pokazała jej

nowoczesną infrastrukturę i wyposażenie bazy naukowo-dydaktycznej. Prof. Renata Vokorokosova, studenci i doktoranci Wydziału Ekonomicznego przygotowali dla studentów Wydziału Zarządzania specjalne prezentacje tematyczne.

Studenci Wydziału Elektrycznego zwiedzili laboratoria Katedry Elektroenergetyki Uniwersytetu Technicznego. Kierownik Katedry prof. Michał Kolcun dokonał krótkiej prezentacji osiągnięć jednostki, jej oferty dydaktycznej oraz możliwości uczestnictwa studentów Politechniki Częstochowskiej w programach wymiany międzynarodowej, m.in. Erasmus. Szczególne zainteresowanie studentów wzbudziło

laboratorium odnawialnych źródeł energii. Studenci mieli okazję zobaczyć pracę m.in. turbiny wiatrowej o pionowo ułożyskowanej osi, zapoznać się z metodami diagnostyki paneli solarnych i sposobami zwiększania ich efektywności. Dużym zainteresowaniem cieszyła się również prezentacja Laboratorium Techniki Wysokich Napięć.

Idealnym uzupełnieniem wizyty na uczelni była wycieczka do Słowackiego Muzeum Techniki, gdzie rolę gospodarza pełnił emerytowany profesor Karol Marton, wieloletni pracownik Uniwersytetu Technicznego w Koszycach i twórca Hali Wyładowań Elektrycznych w Muzeum. Profesor Marton w interesujący sposób przedstawił studentom wybrane zagadnienia z zakresu techniki wysokich napięć i ochrony odgromowej. Wyładowania elektryczne fascynowały ludzkość od niepamiętnych czasów. Nie inaczej było podczas zwiedzania Hali Wyładowań, gdzie szczególne zainteresowanie wzbudziła kula naładowana za pośrednictwem generatora Van de Graffa. Studenci mieli unikalną okazję zobaczyć działanie wielu interesujących urządzeń, jak np. rotującej maszyny frykcyjnej według pomysłów Otto von Guericke (koniec XVII wieku) i Jamesa Wimshursta (1883 r.), impulsowego induktora Ruhmkorffa na napięcie 80 kV czy generatora kaskadowego Cockrofta-Waltona wytwarzającego napięcie stałe 500 kV. W muzeum nie zabrakło również kilku transformatorów Tesli (największy o mocy 2 kVA, częstotliwości 100 kHz i napięciu wyjściowym 700 kV). Profesor

Marton przybliżył studentom sylwetkę genialnego, choć niedocenianego, naukowca i wizjonera Nikoli Tesli. Był on zafascynowany możliwościami przesyłu energii na odległość bez użycia przewodów i dokonywał wielu eksperymentów w tym zakresie. Studenci mieli okazję zobaczyć świecenie lamp jarzeniowych i żarowych, które znalazły się w pobliżu

Uczestnicy wyjazdu

działającego transformatora Tesli. Co odważniejsi spróbowali dotknąć wyładowania iskrowego dłońmi, co nie stanowiło dla nich zagrożenia z uwagi na efekt naskórkowości. Największy śmiałek odważył się stanąć twarzą w twarz (lecz w ziemionej klatce Faradaya) z długą na 70 cm iskrą wyładowania.

Studenci zapoznali się również z efektami elektrodynamicznymi, obserwując łuk elektryczny, wznoszący się po tzw.

drabinie Jakubowej, czy też „jajo Kolumba” z metalu, podnoszące się pod wpływem wirującego pola magnetycznego. Zjawisko lewitacji w polu magnetycznym zademonstrował po raz pierwszy N. Tesla podczas światowych targów w Chicago w 1893 roku. Obecnie znajduje ono zastosowanie m.in. w metalurgii. Był także czas na zwiedzanie wspaniałych zabytków Koszyc, w tym Katedry św. Elżbiety, Wieży Urbana czy Kaplicy św. Michała, oraz spacer po starym mieście, a w drodze powrotnej - na krótki przystanek w słynnej pijalni wód w Krynicy.

dr hab. Dorota Jelonek prof. PCz, dr inż. Elżbieta Wyslocka
dr inż. Krzysztof Chwastek, Aleksandra Fijak
Wydział Zarządzania

Nasi studenci w Sankt Petersburgu

W ramach prowadzonej od kilku lat współpracy między Wydziałem Budownictwa Politechniki Częstochowskiej a Sankt Petersburgskim Państwowym Uniwersytem Architektury i Budownictwa studenci Politechniki Częstochowskiej odbyli w styczniu 2012 roku praktykę w Sankt Petersburgu.

Wyjazd poprzedzony był wizytą rosyjskich studentów, którzy w lipcu 2011 roku odwiedzili naszą Uczelnię, zwiedzili zakłady przemysłowe oraz atrakcje turystyczne w Częstochowie i w okolicach, a także Kraków i Zakopane.

Podczas pobytu w Rosji polscy studenci mogli podziwiać nowoczesne zakłady produkcyjne, place budowy oraz nowe stacje efektywnie rozbudowanego najgłębszego metra na świecie. Na szczególną uwagę zasługuje monitorowana całodobowo 4-pasmowa obwodnica Sankt Petersburga, położona częściowo na kilkunastokilometrowej grobli na wyspie Kronsztad, oraz setki mostów na Newie i jej odnogach - kilka z nich posiada podnoszone prześło.

Częstochowskich studentów zachwyciło historyczne centrum miasta, gdzie odwiedzili m.in. słynny Ermitaż oraz Twierdzę Pietropawłowską. Odbyli również wycieczkę do carskiej rezydencji w mieście Puszkina, gdzie znajduje się replika „Bursztynowej Komnaty”.

Agnieszka Wira
studentka Wydziału Budownictwa

I Ogólnopolski Zjazd Studentów z Niepełnosprawnością

W dniach 19-22 kwietnia br. po raz pierwszy w historii naszej Uczelni pod patronatem rektor Marii Nowickiej-Skowron odbył I Ogólnopolski Zjazd Studentów z Niepełnosprawnością. Spotkanie poświęcone było zagadnieniu „Student z niepełnosprawnością w szkolnictwie wyższym” i organizowane przez studentów niepełnosprawnych z Międzywydziałowego Koła Integracji i Wsparcia „FENIKS”.

W zjeździe uczestniczyli studenci z 11 uczelni z całego kraju, prezentując swoją działalność na rzecz osób niepełnosprawnych, omawiając doświadczenia w przełamywaniu barier oraz problemy integracji w codziennym życiu studenckim.

Koło „FENIKS” przedstawiło efekty swojej dotychczasowej pracy. Podczas tegorocznych Juwenaliów 17 maja br. współorganizowało w Klubie „Politechnik” 18. Festiwal Zespołów Artystycznych „Muzyczna Scena Integracji”, w którym uczestniczyła młodzież ze szkół specjalnych. Tego samego dnia na terenie miasteczka akademickiego „FENIKS” przygotował spotkanie pt. „Dzień z życia studenta z niepełnosprawnością”, mający na celu uświadomienie pro-

blemów życia codziennego studentów niepełnosprawnych, dla których często najprostsze czynności wymagają wysiłku i wzmoczonej koncentracji. Koło „FENIKS” włączyło się także w tegoroczną akcję „Sprzątanie Świata” pod patronatem sieci hoteli Mercury i „Gazety Wyborczej”, która wspólnie z mieszkańcami Częstochowy wskazuje miejsca najbardziej zaśmiecone. W tym roku posprzątane były dwa tereny - Bulwar nad Wartą oraz aleja Brzozowa.

Dla uczestników I Ogólnopolskiego Zjazdu Studentów z Niepełnosprawnością przygotowano wiele atrakcji. Program przewidywał wizytę w Muzeum Zapalek, zwiedzanie Jasnej Góry, przejazd zabytkowym wagonem tramwajowym, a w ostatni dzień - grę miejską zorganizowaną we współpracy z harcerzami, zakończoną w miejskim ratuszu.

mgr Anna Hercog
koordynator ds. studentów
niepełnosprawnych PCz

Targi Pracy

Targi Pracy na Politechnice Częstochowskiej organizowane są co roku przez Akademickie Biuro Karier. Podobnie jak w latach poprzednich, tak i w tym roku gościliśmy pracodawców z całej Polski. Tegoroczna edycja Targów odbyła się 7 marca br. w Auli Wydziału Zarządzania. Patronat nad Targami objęli: rektor Politechniki Częstochowskiej, prezydent miasta Częstochowy oraz Wojewódzki Urząd Pracy w Katowicach. Sponsorzy imprezy to: Accenture Services, CSF Poland i Ericpol Telecom.

Na Targach zaprezentowało się ponad 20 przedsiębiorców z różnych branż, najwięcej z sektora motoryzacyjnego, hutniczego i IT. Nie zabrakło również odwiedzających, szczególnie studentów, którzy przybyli w poszukiwaniu staży i praktyk.

Wszyscy uczestniczący w Targach mogli zapoznać się z wieloma ofertami pracy, staży i płatnych praktyk oraz porozmawiać z przedstawicielami firm - osobami pracującymi w działach Human Resources. Ponadto na stoisku Wojewódzkiego Urzędu Pracy można było skorzystać z porady licencjonowanego doradcy zawodowego. Największym zainteresowaniem cieszyło się stoisko firmy TRW Polska, mieszczące się przed budynkiem Auli Wydziału Zarządzania, na którym na przykładzie modelu samochodu „Smart” zaprezentowano działanie systemów bezpieczeństwa montowanych

we współczesnych samochodach. Wszyscy zainteresowani mogli wziąć udział w teście zderzeniowym i przekonać się na własnej skórze, jak działają pasy bezpieczeństwa.

Model Smarta wyposażony w systemy bezpieczeństwa, które zostały opracowane przez firmę TRW Polska

Marcin Konarski
Akademickie Biuro Karier

4. edycja Częstochowskiego Uniwersytetu Młodzieżowego

Studia przed maturą? To naprawdę możliwe na Politechnice Częstochowskiej, która dla młodzieży szkolnej oferuje bezpłatne wykłady i zajęcia laboratoryjne w ramach Częstochowskiego Uniwersytetu Młodzieżowego, a w dodatku atrakcyjne nagrody: laptop i wycieczkę do Brukseli.

Od marca do czerwca br. w cztery piątki Aula Wydziału Zarządzania Politechniki Częstochowskiej była wypełniona 400 uczniami szkół ponadgimnazjalnych uczestniczącymi w 4. już edycji Częstochowskiego Uniwersytetu Młodzieżowego.

Częstochowski Uniwersytet Młodzieżowy powstał jako inicjatywa promocyjna władz Uczelni w 2009 roku. Ma na celu zachęcenie młodzieży szkół ponadgimnazjalnych do studiowania na Politechnice Częstochowskiej. Z myślą o nich - jeszcze przed zdaniem matury Uczelnia nasza oferuje bezpłatne wykłady i zaprasza młodzież do laboratoriów na zajęcia w małych grupach.

Tegoroczny inauguracyjny wykład „Fizyka? Ależ to proste! Pokaz eksperymentów fizycznych” wygłosił 9 marca br. prof. dr hab. Józef Zbroszczyk z Wydziału Inżynierii Procesowej, Materiałowej i Fizyki Stosowanej. Następny wykład nt. „Biotechnologia - nauka przyjazna dla środowiska” odbył się 13 kwietnia br., a zaprezentowała go dr hab. inż. Małgorzata Kacprzak prof. PCz z Wydziału Inżynierii i Ochrony Środowiska. Trzeci wykład - 18 maja br. „Na rozdrożu nanotechnologii - czy nanomateriały mogą być bezpieczne?” poprowadziła dr hab. Grażyna Pawłowska prof. PCz (WIPMiFS). Na zakończenie Częstochowskiego Uniwersytetu Młodzieżowego 1 czerwca br. z wykładem pt. „Wpływ pola magnetycznego na organizmy żywe - mity i fakty” wystąpił prof. dr hab. inż. Jerzy J. Wysłocki (WIPMiFS).

Honorowy patronat nad Częstochowskim Uniwersytetem Młodzieżowym objęli: Krzysztof Matyjaszczyk - prezydent miasta Częstochowy, Stanisław Faber - śląski kurator oświaty w Katowicach oraz poseł do Parlamentu Europejskiego - Małgorzata Handzlik, która ufundowała dla jednego z uczestników wycieczkę do brukselskiego europarlamentu. Zdobyła ją w losowaniu Patrycja Polis z częstochowskiego IV LO im. Henryka Sienkiewicza.

Patrycja Polis (pierwsza z prawej) nie kryje radości, że pojedzie na wycieczkę do Brukseli

Natomiast fundatorem nagrody głównej - nowoczesnego laptopa - była firma „INDEX”, reprezentowana przez Macieja Radziejowskiego. Wygrał go Maciej Słomczyński - uczeń III LO im. Władysława Biegańskiego w Częstochowie.

Dodatkowo nagrody rzeczowe ufundowane przez Politechnikę Częstochowską otrzymała trójka częstochowskich uczniów: Klaudia Kozioł (I LO im. J. Słowackiego), Maciej Skrzypczak (VI LO im. J. Dąbrowskiego) oraz Przemysław Stępień (Zespół Szkół Samochodowo-Budowlanych).

Patronat medialny nad tegoroczną edycją Częstochowskiego Uniwersytetu Młodzieżowego objęły: „Gazeta Wyborcza”, Telewizja Katowice oraz Radio RMFMAXXX.

Rozpoczęcie kolejnej - już piątej - edycji Częstochowskiego Uniwersytetu Młodzieżowego zaplanowano w przyszłym roku. Zapisy szkół będzie - tak jak w latach poprzednich - prowadzić koordynator akcji, tj. Biuro Rzecznika Prasowego i Promocji Uczelni.

Izabela Walarowska
BRPIPU

Będą inżynierami?

Jak bananem wbijać gwoźdź? To jedno z pytań, które zadał dzieciom prof. dr hab. Józef Zbroszczyk podczas prowadzonego dla nich wykładu. Spotkanie, w którym wzięło udział ponad stu przedszkolaków i uczniów klasy pierwszej, jak zwykle wzbudziło wiele emocji, szczególnie dzięki doświadczeniom z ciekłym azotem.

Wykład był już kolejnym, który zorganizowała Politechnika Częstochowska. Odbył się on 27 kwietnia br. w Auli Wydziału Inżynierii Procesowej, Materiałowej i Fizyki Stosowanej. Część dzieci deklarowała, że w przyszłości chce zostać inżynierami.

SPRZEDAWCA MARZEŃ – NOWY SPEKTAKL CZĘSTOCHOWSKIEGO TEATRU TAŃCA

W niedzielę 25 marca br. sala Klubu „Politechnik” pękała w szwach. Stało się tak za sprawą Częstochowskiego Teatru Tańca działającego przy Politechnice Częstochowskiej, który wystawił tam swój najnowszy spektakl „Sprzedawca marzeń”.

Gwiazdą spektaklu był Michał Przybyła (Chłopak), znany szerokiej publiczności dzięki TVN-owskiemu programowi „You Can Dance”, w którym zdobył bilet na Teneryfę.

Reżyserem spektaklu był Włodzimierz Kuca, dzięki któremu młody zespół zbudował ciekawe układy taneczne. Wspierała je efektowna scenografia. Podkładem muzycznym była muzyka zespołu „Queen”, do której stworzona została choreografia.

Na szczególną uwagę zasłużył występ Bazylego Ogińskiego - tytułowego Sprzedawcy Marzeń.

Za streszczenie spektaklu jego twórcy przytoczyli cytaty z Haliny Ewy Olszewskiej: „Rodzimy się z krzykiem. Z buntem dorastamy. W szalonym pędzie życia gubimy ponad miarę cenne perełki czasu, ścigając marzenia niedościgłe, chwytając chwile nieuchwytny?”.

Premierowy spektakl publiczność nagrodziła owacjami na stojąco.

Izabela Walarowska
BRPIPU

Nowy kierunek studiów Bezpieczeństwo i higiena pracy

Wychodząc naprzeciw oczekiwaniom środowiska pracodawców oraz potencjalnych i obecnych zatrudnionych, a także realizując założenia strategii rozwoju Politechniki Częstochowskiej, Wydział Zarządzania uruchamia w roku akademickim 2012/2013 na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych kolejny nowy kierunek kształcenia **Bezpieczeństwo i higiena pracy**.

Utworzenie nowego kierunku o charakterze inżynierskim stanowi nie tylko odpowiedź na zmiany zachodzące w otoczeniu Uczelni, ale również wynika z potrzeby uatrakcyjnienia oferty edukacyjnej Wydziału Zarządzania. Stanowi też naturalną kontynuację ponad 10-letniego prowadzenia przez Katedrę Systemów Technicznych i Bezpieczeństwa Pracy specjalności: *zarządzanie bezpieczeństwem i higieną pracy* w ramach kierunku: *Zarządzanie i inżynieria produkcji*.

Zgodnie z przygotowanym w Katedrze Systemów Technicznych i Bezpieczeństwa Pracy 7-semestralnym programem studiów inżynierskich 1 stopnia dla kierunku *Bezpieczeństwo i higiena pracy*, absolwent tego kierunku będzie posiadał wiedzę dotyczącą podstawowych zasad kształtowania bezpieczeństwa i higieny w środowisku pracy, będzie znał podstawowe przepisy prawa dotyczącego ochrony pracy, będzie posiadał wiedzę z zakresu psychologii, socjologii, fizjologii i higieny przemysłowej, a także będzie potrafił zidentyfikować i dokonać pomiaru czynników niebezpiecznych, szkodliwych i uciążliwych występujących w środowisku pracy oraz dokonać oceny zagrożeń, jakie mogą stwarzać te

czynniki. Równocześnie absolwent kierunku będzie umiał dokonać oceny ergonomicznej oraz zorganizować stanowiska pracy zgodnie z zasadami ergonomii; będzie potrafił dokonać analizy i oceny ryzyka zawodowego związanego z wykonywaną pracą na różnych stanowiskach pracy; będzie potrafił dokonać analizy wypadków przy pracy, ustalić okoliczności i przyczyny wypadków, a także przeprowadzić postępowanie w przypadku choroby zawodowej; będzie umiał ocenić zagrożenia pożarowe, potrafił postępować w przypadku pożaru oraz wiedział, jak podjąć działania ratowniczo-gaśnicze. Ponadto absolwent kierunku będzie znał zadania służby bhp oraz umiał dobrać i zastosować metody odpowiednie do tych zadań oraz właściwie zorganizować pracę służby bhp, a także będzie potrafił dokonać analizy zagrożeń wynikających z wykorzystywania maszyn i urządzeń na różnym etapie cyklu ich życia, jak również będzie umiał zaprojektować działania profilaktyczne, w tym dobrać środki ochrony indywidualnej i zbiorowej. Absolwent nowego kierunku zapozna się również z podstawami chemii i technologii chemicznej oraz z ochroną środowiska, a także pozna podstawowe metody, techniki, narzędzia i materiały stosowane przy rozwiązywaniu prostych zadań inżynierskich z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy.

Absolwent kierunku *Bezpieczeństwo i higiena pracy* będzie potrafił myśleć i działać w sposób przedsiębiorczy, będzie umiał pozyskiwać informacje z różnych źródeł, integrować je, dokonywać ich interpretacji, a także wyciągać

wnioski oraz formułować i uzasadniać opinie; będzie rozumiał potrzebę rozwoju osobistego przez całe życie; umiał określić priorytety dla realizacji określonego przez siebie lub innych zadania, a także potrafił inspirować i organizować proces uczenia się innych osób oraz współdziałać i pracować w grupie.

Absolwent nowego kierunku będzie znał wybrany język obcy na poziomie biegłości B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego Rady Europy oraz nabędzie umiejętność posługiwania się językiem specjalistycznym z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy.

Absolwent, po zdaniem egzaminie dyplomowym i obronie pracy dyplomowej inżynierskiej na tym kierunku, uzyska stopień zawodowy inżyniera w zakresie jednej z dwóch oferowanych na kierunku specjalności: *zarządzanie bezpieczeństwem i higieną pracy* oraz *edukacja w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy*. W ramach specjalności *zarządzanie bezpieczeństwem i higieną pracy* absolwent poszerzy swoją wiedzę, umiejętności i kompetencje w zakresie wykorzystania współczesnych koncepcji zarządzania do zarządzania bezpieczeństwem i higieną pracy oraz w zakresie projektowania, wdrażania i audytowania systemów zarządzania bezpieczeństwem pracy i ochroną środowiska, a także wykorzystania różnorodnych narzędzi i technik do doskonalenia i integracji tych systemów. Natomiast specjalność: *edukacja w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy* umożliwi poszerzenie wiedzy, umiejętności i kompetencji w zakresie dydaktyki i organizacji szkoleń z zakresu bhp, wykorzystania współczesnych metod i technik prowadzenia szkoleń bhp, projektowania i konstruowania pakietów edukacyjnych oraz wykorzystania narzędzi do oceny efektywności szkoleń z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy.

Studia realizowane na kierunku *Bezpieczeństwo i higiena pracy* na Wydziale Zarządzania w odpowiedni sposób, w zakresie posiadanej wiedzy, umiejętności i kompetencji, przygotowują absolwenta do podjęcia pracy związanej z ochroną zdrowia i życia człowieka w środowisku pracy, a zwłaszcza w służbie bezpieczeństwa i higieny pracy w małych, średnich i dużych przedsiębiorstwach; w zakładach świadczących usługi w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy; w organach nadzoru nad przestrzeganiem warunków pracy; w zakładach służby zdrowia, świadczących usługi medyczne dla ludności (zakłady rehabilitacji, odnowy biologicznej); w jednostkach naukowo-badawczych prowadzących projektowanie i wdrażanie rozwiązań technicznych minimalizujących skutki oddziaływania procesu pracy na człowieka; w zakresie organizacji i prowadzenia szkoleń dotyczących bezpieczeństwa i higieny pracy oraz w szkolnictwie - po ukończeniu specjalności nauczycielskiej, zgodnie ze standardami kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela.

Zgodnie z przepisami rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 2 listopada 2004 r. (DzU Nr 246, poz. 2467 i 2468), absolwent kierunku *Bezpieczeństwo i higiena pracy* będzie mógł pracować na stanowisku starszego inspektora do spraw bezpieczeństwa i higieny pracy, specjalisty do spraw bezpieczeństwa i higieny pracy (wymagany co najmniej 1 rok stażu pracy w służbie bhp), starszego specjalisty do spraw bezpieczeństwa i higieny pracy (wymagany co najmniej 3-letni staż pracy w służbie bhp) lub na stanowisku głównego specjalisty do spraw bezpieczeństwa i higieny pracy (wymagany co najmniej 5-letni staż pracy w służbie bhp).

dr inż. Joanna Tabor
Katedra Systemów Technicznych i Bezpieczeństwa Pracy
Wydział Zarządzania

POLIBUDEK W MONTREALU VI Zjazd Koła Terenowego

W dniach 26-27 sierpnia 2011 roku w Montrealu (Kanada) odbył się VI Zjazd Koła Absolwentów Politechniki Częstochowskiej „Polibudek”, które zrzesza 31 absolwentów - 16 z USA i 15 z Kanady. W spotkaniu wzięły udział 23 osoby, w tym 10 z USA.

Gospodarzem spotkania był Michał Korwin-Szymanowski, prezes firmy NITREX, absolwent Wydziału Budowy Maszyn z 1972 roku, laureat konkursu Absolwent Ambasador Politechniki Częstochowskiej roku 2002. Na zaproszenie Koła w spotkaniu uczestniczyli goście z Polski na czele z prezesem Stowarzyszenia Janem W. Pilarczykiem.

Zjazd odbywał się w siedzibie firmy NITREX liczącej 27 lat. Uczestnicy zjazdu zwiedzili zakład i zapoznali się z jego

działalnością. Prezes Jan W. Pilarczyk zapoznał zebranych z aktualną działalnością Stowarzyszenia oraz wręczył upominki. Przekazał też dwie tablice informacyjne o siedzibie Kół Terenowych nr 14 i 15 w Montrealu i w Chicago. Maria Rubin podarowała gospodarzowi spotkania dekoracyjny wieniec z liści klonowych, w jesiennych barwach, symbol spotkania. Wieniec - w kształcie serca - miał na listkach wypisane imiona i nazwiska każdego uczestnika zjazdu.

Atrakcją zjazdu była autokarowa wycieczka po Montrealu oraz rejs statkiem Cavalier Maxim po rzece św. Wawrzyńca.

dr inż. Stanisław Kruszyński, mgr Katarzyna Kałużko
SWPCz

IX Mistrzostwa Politechniki Częstochowskiej w narciarstwie zjazdowym i snowboardzie o Puchar JM Rektora PCz

16 marca 2012 r. na stokach narciarskich kompleksu rekreacyjno-sportowego SKI areal Mosty koło Jablunkova (540-690 m n.p.m, jedna z najbardziej wysuniętych na wschód miejscowości Republiki Czeskiej, ulokowana w szerokim siodle Przełęczy Jabłonkowskiej, w przepięknej okolicy Cieszyńskich Beskidów) odbyły się II Otwarte Mistrzostwa Politechniki Częstochowskiej w narciarstwie zjazdowym i snowboardzie o Puchar JM Rektora PCz Marii Nowickiej-Skowron.

Organizatorami zawodów były Stowarzyszenie Wychowanków Politechniki Częstochowskiej, Organizacja Środowiskowa AZS w Częstochowie oraz KU AZS PCz. Zawody były zorganizowane po raz dziewiąty w historii PCz, natomiast po raz drugi w formule otwartej, tj. w zawodach mogli uczestniczyć praktycznie wszyscy zainteresowani, którzy dokonali zgłoszenia do zawodów zgodnie z regulaminem.

32 narciarzy i 10 snowboardzistów blisko 7 godzin spędziło na słonecznym i pięknie położonym stoku w czeskich Beskidach. Zawody rozgrywano w kilku kategoriach: kobiety i mężczyźni klasyfikacja ogólna, kat. VIP wspólna dla kobiet i mężczyzn, klasyfikacja akademicka oraz snowboard w podziale na kobiety i mężczyzn.

Zawody rozpoczęły się jazdą dowolną, czyli, jak przystało na odpowiedni poziom zawodów, była możliwość przeprowadzenia rozgrzewki. Uczestnicy mogli oprócz samej rywalizacji sportowej poćwiczyć technikę i odpowiednio przygotować sprzęt narciarski. Zgodnie z regulaminem, każdy uczestnik był zobowiązany do dwóch zjazdów, a do klasyfikacji końcowej liczyła się suma czasów każdego zjazdu.

Warunki na trasie szybko się zmieniały, dodatnia temperatura powodowała topnienie śniegu, który szybko rozsuwał się na boki, tworząc koleiny i wyhamowywał zawodników. Upadków było sporo, raz równano trasę. Po ponad 3-godzinnym współzawodnictwie ogłoszono wyniki:

Narciarstwo zjazdowe kat. ogólna - kobiety		
1. Dorota Rak	2. Martyna Misiaszek	3. Aldona Janicka
Narciarstwo zjazdowe kat. ogólna - mężczyźni		
1. Dariusz Kowal	2. Kamil Baranowski	3. Grzegorz Kuziorowicz
Narciarstwo zjazdowe kat. Akademickie Mistrzostwa Częstochowy		
1. Kamil Baranowski	2. Grzegorz Kuziorowicz	3. Łukasz Nowak
Snowbord		
1. Maciej Wąsowicz	2. Robert Malmur	3. Mateusz Wypych
Narciarstwo zjazdowe kat. VIP		
1. Michał Kowal	2. Dariusz Kowal	3. Dorota Rak

Nagrody w imieniu pani rektora wręczył prorektor ds. nauki Zygmunt Nitkiewicz wraz z przedstawicielem SWPCz drem M. Nitą, prezesem AZS Adamem Stępnikiem i sędzią zawodów. Zwycięzcy oprócz nagród rzeczowych otrzymali dyplomy i puchary.

Adam Stępnik
prezes AZS

XIV Turystyczny Rajd Samochodowy Politechniki Częstochowskiej o puchar prezesa Polskiego Związku Motorowego

Jak co roku, od wielu lat, Stowarzyszenie Wychowanków Politechniki Częstochowskiej zorganizowało 19 maja br. kolejny Turystyczny Rajd Samochodowy.

Z tej okazji główną nagrodę dla zwycięzcy (puchar) ufundował Stanisław Reterski, wiceprezes ZG PZMot z Warszawy, a imprezę na zakończenie rajdu - Jerzy Bojanek, prezes firmy „Impulso Bojanek”.

Trasa rajdu przebiegała po pięknych zakątkach Jury, a zmaganiom załóg sprzyjała piękna pogoda. Zawodnicy rajdu wystartowali z parkingu przy firmie sponsora przy ul. Żyznej w Częstochowie. W sumie w rajdzie wzięło udział 15 załóg. Wszystkie dojechały do mety przy zamku w Bobolicach według załączonej mapy. Tam czekały na nich poczęstunek i nagrody, które w imieniu władz Politechniki Częstochowskiej wręczył prorektor ds. nauki Zygmunt Nitkiewicz.

miejsce	imię i nazwisko
I	Marek Mieszkowski Ewa Mieszkowska
II	Agnieszka Bala Patryk Litwiniak
III	Anna Przepióra Krzysztof Stryjewski
IV	Krystian Majer Krzysztof Krawczyk

dr inż. Stanisław Kruszyński
mgr Katarzyna Kałużko
SWPCz

Z POTRZEBY SERCA

Od 19 do 31 marca 2012 roku na terenie Politechniki Częstochowskiej odbyła się zbiórka na rzecz częstochowskiego schroniska dla bezdomnych zwierząt. Pomysłodawcą zbiórki była Anna Zadros, pracownik Kancelarii Głównej naszej Uczelni. Akcja spotkała się z dużym zainteresowaniem zarówno pracowników, jak i studentów oraz osób spoza Uczelni. Wśród zebranych rzeczy były kojce dla zwierząt, dywany, wykładziny, ręczniki, koce, karmy, miski, obroże, szelki do wyprowadzania zwierząt, żwirek dla kotów oraz artykuły spożywcze. Uczestnicy akcji w dowód uznania otrzymali dyplom z podziękowaniem za przekazane dary od dyrekcji schroniska.

IW

Student Politechniki Częstochowskiej laureatem VII Olimpiady Języka Niemieckiego dla Studentów Wyższych Uczelni Technicznych

Ciekawą inicjatywą propagującą znajomość języków obcych wśród studentów uczelni technicznych są olimpiady językowe. Należy do nich coroczna Ogólnopolska Olimpiada Języka Niemieckiego dla Studentów Wyższych Uczelni Technicznych, której organizatorem jest Studium Praktycznej Nauki Języków Obcych Politechniki Śląskiej. Mogą wziąć w niej udział wyłącznie studenci kierunków technicznych z całej Polski.

Olimpiada Języka Niemieckiego przebiega dwuetapowo. Pierwszy etap odbywa się jesienią każdego roku w tym samym terminie na terenie uczelni, które wcześniej zgłosiły swój udział. Uczestnicy rozwiązują test pisemny sprawdzający rozumienie tekstu specjalistycznego o profilu technicznym, znajomość zasad gramatycznych oraz wiedzę o krajach niemieckiego obszaru językowego (Niemiec, Austrii i Szwajcarii) z uwzględnieniem osiągnięć i ważnych wydarzeń w dziedzinie kultury, historii, nauki, polityki i gospodarki.

Na podstawie prac ocenionych uprzednio przez komisję składającą się z lektorów języka niemieckiego macierzystej uczelni organizator wyłania grupę najlepszych studentów,

którzy przechodzą do drugiego etapu. Odbywa się on na Politechnice Śląskiej w Gliwicach i składa z części pisemnej i ustnej. Zwycięzcom organizatorzy zapewniają atrakcyjne nagrody, między innymi letni kurs językowy w Niemczech.

W Olimpiadzie Języka Niemieckiego każdego roku biorą udział studenci Politechniki Częstochowskiej wszystkich kierunków technicznych. Do pierwszego etapu zgłosiło się 9 studentów naszej Uczelni.

Do drugiego etapu zakwalifikowali się studenci Wydziału Elektrycznego: Paweł Leszczyk (4 semestr elektrotechniki - studia I stopnia) oraz Zygfryd Kulig (3 semestr elektrotechniki - studia II stopnia), który uczestniczył w kursach języka niemieckiego o profilu specjalistycznym prowadzonym w Studium Języków Obcych PCz.

Zygfryd Kulig wykazał się doskonałą znajomością języka niemieckiego, zajmując IV miejsce w gronie laureatów tegorocznej Ogólnopolskiej Olimpiady Języka Niemieckiego, reprezentujących Politechnikę Warszawską i Opolską.

Urszula Tarkiewicz
Studium Języków Obcych PCz

Pracownicy Skanska na Wydziale Budownictwa

W tym roku, już po raz drugi, pracownicy firmy Skanska poprowadzili na Politechnice Częstochowskiej wykłady dla studentów Wydziału Budownictwa. Tegoroczne spotkanie, które odbyło się 7 marca br., dotyczyło budowy najdłuższego mostu w Polsce na odcinku Marzy - Czerniewice. Przybyło ponad 100 osób, w tym również dziekan Wydziału Budownictwa dr hab. inż. Jarosław Rajczyk prof. PCz.

Prezentacja obejmowała szerokie spektrum informacji, od ochrony środowiska po projektowanie i technologię wykonania tak złożonego obiektu. Na wykładzie można było również dowiedzieć się o takich zagadnieniach, jak np. walka z powodzią.

Tematyka wykładów wzbudziła duże zainteresowanie, czego efektem były liczne pytania do pracowników firmy.

Skanska jest liderem polskiej branży budowlanej. Zajmuje się wykonawstwem obiektów kubaturowych, drogowych, mostowych, kolejowych i hydroinżynieryjnych. Do najważniejszych jej realizacji należą Złote Tarasy, autostrada A1, zbiornik Świnna Poręba, port lotniczy w Jasionce. Po raz drugi firma Skanska uzyskała pierwsze miejsce w badaniu Universum Student Survey na „idealnego pracodawcę” dla młodego inżyniera.

Agnieszka Wira
studentka Wydziału Budownictwa

PROFESURY

15 lutego 2012 r. prezydent RP Bronisław Komorowski nadał **drowi hab. inż. Norbertowi Sczygiolowi** tytuł profesora nauk technicznych.

Profesor Norbert Sczygiol jest absolwentem Wydziału Metalurgicznego Politechniki Częstochowskiej. Studia ukończył w 1980 r. jako mgr inż. hutnik, specjalność odlewnictwo. Od 1 czerwca 1980 r. do 30 września 2002 r. pracował w Instytucie Mechaniki i Podstaw Konstrukcji Maszyn. W tym czasie, w 1990 r. na Wydziale Budowy Maszyn obronił pracę doktorską pt. „*Krzepnięcie i pękanie odlewów o strukturze ziaren równoosiowych*”, a w 2000 r. na Wydziale Inżynierii Mechanicznej i Informatyki (dawniej Budowy Maszyn) obronił pracę habilitacyjną w dziedzinie nauki technicznej, w dyscyplinie mechanika, pt. „*Modelowanie numeryczne zjawisk termomechanicznych w krzepnącym odlewie i formie odlewniczej*”.

Od 1 maja 2001 r. do 31 sierpnia 2002 r. był kierownikiem Zakładu Metod Numerycznych i Zastosowań Informatyki w IMiPKM. Od 1 października 2002 r., tj. od chwili utworzenia Instytutu Informatyki Teoretycznej i Stosowanej, do 30 września 2007 r. był zastępcą dyrektora w tym instytucie, a od 1 października 2002 r. do 31 grudnia 2005 r. był również kierownikiem Zakładu Informatyki Stosowanej i Inżynierii Oprogramowania. Od 1 lipca 2001 r. pracuje na stanowisku profesora Politechniki Częstochowskiej.

Specjalnościami naukowymi profesora Norberta Sczygiola są: informatyka stosowana, inżynieria oprogramowania, metody numeryczne oraz modelowanie i symulacje komputerowe.

Zainteresowania naukowe profesora Norberta Sczygiola skupiają się na modelowaniu numerycznym zjawisk termomechanicznych krzepnięcia oraz na technikach tworzenia software'u. Jest autorem lub współautorem ok. 140 artykułów opublikowanych w czasopiśmie krajowych i zagranicznych oraz w materiałach konferencji krajowych i zagranicznych, w tym 60 po habilitacji. Był na dwóch stypendiach naukowych: w Austrii (3 miesiące) w 1985 r. oraz w RFN (10 miesięcy) w 1990 i 1991 r.

Wypromował ośmioro doktorów nauk technicznych. Jest promotorem kolejnych trzech doktorantów oraz opiekuje się czterema doktorantami. Dwie kolejne prace doktorskie powinny zostać obronione do końca br.

Profesor Norbert Sczygiol brał udział w wielu pracach badawczych przeprowadzonych w ramach Międzyresortowego Problemu Badań Podstawowych nr 20 „Krzepnięcie metali i stopów”, Międzyresortowego Problemu Badań Podstawowych nr 02.09 „Krzepnięcie metali i stopów - odlewnictwo”, a także w badaniach przeprowadzonych dla IPPT PAN w Warszawie i Huty Częstochowa. Ponadto, był jednym z głównych wykonawców grantów finansowanych przez KBN nt. *Zjawiska termomechaniczne w elementach maszyn i urządzeniach obciążonych cieplnie* (w latach 1992-94), *Modelowanie numeryczne pola naprężeń i przemieszczeń we wlewkę ciągłym* (w latach 1993-95) oraz *Analiza numeryczna krzepnięcia odlewów z uwzględnieniem ruchu fazy ciekłej oraz stanu naprężenia* (w latach 1999-2002),

a także kierownikiem grantów nt. *Zastosowanie techniki obiektowej do zagadnień mechaniki krzepnięcia* (w latach 1997-1999), *Zastosowanie adaptacyjnej metody elementów skończonych do numerycznego modelowania krzepnięcia stopów dwuskładnikowych* (promotorski, w latach 2002-2003), *System komputerowy do modelowania zjawisk termomechanicznych w krzepnących odlewach* (2003-2006), *Analiza stabilności numerycznej równań krzepnięcia metodami mieszanego podziału czasu* (promotorski, 2004-2005), *Modelowanie krzepnięcia stopów podeutektycznych* (promotorski, 2007-2008).

Zajęcia dydaktyczne prowadzi na kierunkach *Informatyka* i *Mechatronika* oraz na studiach doktoranckich.

Jest członkiem następujących stowarzyszeń naukowych: Polskiego Towarzystwa Mechaniki Teoretycznej i Stosowanej, Gesellschaft für Angewandte Mathematik und Mechanik, Komisji Odlewnictwa Katowickiego Oddziału PAN, EUROMECH - European Mechanics Society, Sekcji Metod Komputerowych w Mechanice Komitetu Mechaniki PAN oraz Polskiego Towarzystwa Mechaniki Komputerowej.

Za działalność naukową oraz organizacyjną profesor Norbert Sczygiol został wyróżniony Nagrodą Ministra Edukacji Narodowej, zespołową stopnią pierwszego oraz wielokrotnie nagrodą rektora Politechniki Częstochowskiej.

Postanowieniem z dnia 12 stycznia 2012 r. prezydent Rzeczypospolitej Polskiej nadał **drowi hab. inż. Zbigniewowi Domańskiemu** tytuł profesora nauk technicznych.

Profesor Zbigniew Domański jest absolwentem Wydziału Podstawowych Problemów Techniki Politechniki Wrocławskiej na kierunku fizyka techniczna. Po studiach był doktorantem, a następnie adiunktem w Instytucie Niskich Temperatur i Badań

Strukturalnych PAN we Wrocławiu. Stopnie naukowe doktora i doktora habilitowanego w dyscyplinie fizyka nadała mu Rada Naukowa Instytutu Niskich Temperatur i Badań Struk-

turalnych PAN: w 1987 r. stopień doktora na podstawie rozprawy doktorskiej pt. „*Diagramy fazowe ferromagnetyków o symetrii kubicznej*”, a w 1997 r. stopień doktora habilitowanego na podstawie dorobku naukowego i rozprawy habilitacyjnej pt. „*Korelacje i diagramy fazowe kwantowych szkieł spinowych*”.

Profesor odbył wieloletnie zagraniczne staże naukowe na Ukrainie, w Szwajcarii i USA: doktorski - w Instytucie Fizyki Metali Ukraińskiej Akademii Nauk w Kijowie (7 miesięcy), podoktorski - w Instytucie Fizyki Teoretycznej na Uniwersytecie w Lozannie (2 lata) oraz staż badawczy w Centrum Badań Biomedycznych i Toksykologicznych Uniwersytetu Stanu Floryda w Tallahassee (3 miesiące). Ponadto pracował na Uniwersytecie w Lozannie jako asystent, docent i profesor. Łączny okres Jego pobytu w zagranicznych ośrodkach naukowych to 12 lat i 7 miesięcy.

W Politechnice Częstochowskiej pracuje od 1999 r. Jest zatrudniony w Instytucie Matematyki na Wydziale Inżynierii Mechanicznej i Informatyki, na którym pełni obecnie funkcję prodziekana ds. nauczania.

Tematyka badawcza profesora Zbigniewa Domańskiego dotyczy właściwości magnetoelastycznych materiałów, propagacji zaburzeń w układach sieciowych, wydajności układów mikrofiltrujących, transportu energii w formie ciepła w układach niejednorodnych. Dorobek publikacyjny obejmuje 72 pozycje: 1 monografię, 6 rozdziałów w zagranicznych wydawnictwach książkowych, 24 artykuły w renomowanych czasopismach z listy filadelfijskiej, 20 artykułów w innych czasopismach oraz 21 artykułów opublikowanych w materiałach wybranych konferencji międzynarodowych. Wymienione 24 artykuły z listy filadelfijskiej opublikowane zostały w czasopismach o wysokim współczynniku cytowań (IF), jak np. *Physical Review Letters*, IF: 7,621; *Physical Review B*, IF: 3,772; *Physical Review E*, IF: 2,352.

Profesor był uczestnikiem międzynarodowych zespołów badawczych. Współpraca naukowa uwieńczona została wspólnymi publikacjami w renomowanych czasopismach oraz uczestnictwem w organizacji konferencji, w takich ośrodkach, jak: University of California (Davis), Florida State University (Tallahassee), University of Cambridge (Cambridge), National Laboratory of Solid State Microstructures, Nanjing University (Nanjing), University of Hong Kong (Hong Kong).

Profesor Zbigniew Domański był promotorem dwóch prac doktorskich obronionych w Politechnice Częstochowskiej oraz ponad 100 prac dyplomowych ukończonych na Uniwersytecie w Lozannie oraz w Politechnice Częstochowskiej.

Za swoją działalność został odznaczony Złotym Krzyżem Zasługi i Medalem Komisji Edukacji Narodowej, uzyskał nagrodę Sekretarza Naukowego PAN oraz nagrody rektora Politechniki Częstochowskiej.

HABILITACJE

W dniu 29 czerwca 2011 roku na Wydziale Budowy Maszyn Uniwersytetu Żylińskiego w Żylinie (Republika Słowacka) odbyło się kolokwium habilitacyjne **dra inż. Jacka Selejdaka**. Temat rozprawy: „Aspekty technologiczne a jakość wyrobów”. Nadany mu przez Radę Wydziału stopień doktora habilitowanego został zatwierdzony w dniu 1 listopada 2011 roku. Jacek Selejdak ukończył studia na Wydziale Metalurgii i Inżynierii Materiałowej Politechniki Częstochowskiej w 1997 r.

Po ukończonych studiach rozpoczął pracę na Wydziale Zarządzania Politechniki Częstochowskiej w Zakładzie Inżynierii Produkcji. W 2003 roku ukończył studia doktoranckie na Uniwersytecie Żylińskim obroną pracy doktorskiej nt. „Wpływ parametrów zgrzewania na strukturę i właściwości złącz rur”. Po doktoracie kontynuował współpracę z Katedrą Inżynierii Materiałowej na Wydziale Budowy Maszyn Uniwersytetu Żylińskiego w obszarze jakości materiałów oraz nawiązał współpracę z Katedrą Inżynierii Technologii na tym

samym wydziale. Wynikiem tej współpracy jest oprócz kolokwium habilitacyjnego 17 publikacji przygotowanych z pracownikami Katedry Inżynierii Materiałowej i Katedry Inżynierii Technologii Uniwersytetu Żylińskiego.

Dr hab. inż. Jacek Selejdak jest autorem lub współautorem 2 książek, 7 monografii, skryptu i ponad 230 publikacji krajowych i zagranicznych. Za działalność naukową i organizacyjną otrzymał kilkakrotnie zespołowe nagrody rektora Politechniki Częstochowskiej. Jest członkiem SIMP i SPWIR. Wspólnie z prof. drem hab. inż. Stanisławem Borkowskim i drem hab. inż. Robertem Ulewiczem prof. PCz. założył Stowarzyszenie Menedżerów Jakości i Produkcji, którego jest wiceprezesem. Obecnie pełni również funkcję zastępcy dyrektora Instytutu Inżynierii Produkcji na Wydziale Zarządzania Politechniki Częstochowskiej.

W dniach 18 i 19 października 2011 roku na Wydziale Przyrodniczym Uniwersytetu Pavla Jozefa Šafárika w Košycach odbyła się obrona pracy habilitacyjnej „Microstructure and magnetic properties of amorphous and partially crystallized Fe-based alloys” **dra Jacka Olszewskiego**. W dniu 15 grudnia 2011 r., na wniosek Rady Naukowej tegoż Wy-

działu, rektor Uniwersytetu Pavla Jozefa Šafárika nadał tytuł naukowo-pedagogiczny docenta (równoważny ze stopniem dra habilitowanego) drowi Jackowi Olszewskiemu w dyscyplinie fizyka.

Jacek Olszewski jest absolwentem Wydziału Matematyki, Fizyki i Chemii Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach. Stopień doktora nauk fizykomatematycznych otrzymał w 1983 r. na

Wydziale Fizyki Państwowego Uniwersytetu Moskiewskiego im. M.W. Łomonosowa w Moskwie po obronie pracy „Исследование термического расширения сплавов железа с никелем, рутением и хромом”.

Swoje zainteresowania naukowe koncentruje wokół zagadnień związanych z fizyką magnetyzmu, a w szczególności wpływu mikrostruktury stopów na ich właściwości magnetyczne oraz wpływu struktury magnetycznej materiałów na ich właściwości cieplne i mechaniczne. Jest autorem lub współautorem 202 prac naukowych, w tym jednej monografii, rozdziału w monografii, 83 artykułów (57 z listy SCI), 108 komunikatów konferencyjnych i 9 niepublikowanych sprawozdań z grantów finansowanych ze środków Centralnych Programów Badawczo-Rozwojowych, Komitetu Badań Naukowych i Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego.

Dr hab. Jacek Olszewski był 11-krotnie wyróżniany indywidualnymi i zespołowymi nagrodami rektora Politechniki Częstochowskiej za osiągnięcia w pracy naukowo-badawczej.

25 października 2011 roku na Wydziale Inżynierii Procesowej, Materiałowej i Fizyki Stosowanej Politechniki Częstochowskiej odbyło się kolokwium habilitacyjne **dra inż. Tadeusza Frączka**. Rozprawa habilitacyjna nosiła tytuł „Niekonwencjonalne niskotemperaturowe azotowanie jarzeniowe materiałów metalicznych”. Na podstawie przeprowadzonego kolokwium Rada Wydziału nadała jednogłośnie drowi inż. Tadeuszowi Frączkowi stopień doktora habilitowanego nauk technicznych w dyscyplinie inżynieria materiałowa.

Tadeusz Frączek ukończył studia wyższe na Wydziale Metalurgicznym Politechniki Częstochowskiej o specjalności metaloznawstwo i obróbka cieplna w 1986 r. W latach 1986-1988 pracował w Zakładach Remontowo-Montażowych Przemysłu Płyt, Sklejek i Zapalek w Koniecpolu na stanowisku technologa. W 1988 roku podjął pracę w Politechnice Częstochowskiej na Wydziale Metalurgii i Inżynierii Materiałowej jako asystent naukowy, gdzie został włączony do działalności naukowo-badawczej zarówno o aspekcie poznawczym, jak i utylitarnym, zwłaszcza technologii obróbek powierzchniowych materiałów metalicznych. Oprócz prezentowanej problematyki, w ramach działalności zawodowej w tym okresie brał udział w wielu pracach naukowych związanych z opracowaniem technologii obróbki cieplnej i ciepl-

no-chemicznej, jak również doraźnymi ekspertyzami dotyczącymi oceny wpływu procesów technologicznych na jakość wyrobów, zleczanych przez zakłady przemysłowe.

W 1998 r. obronił z wyróżnieniem pracę doktorską zatytułowaną „Nawęglanie stali w pulsacyjnym złożu fluidalnym”.

Zainteresowania naukowo-badawcze Tadeusza Frączka obejmują obszar metaloznawstwa i obróbki cieplnej, a w szczególności obróbki cieplno-chemicznej. W całym okresie swojej pracy zawodowej, w ramach działalności naukowo-badawczej, zajmował się problematyką modyfikacji warstw powierzchniowych materiałów metalicznych metodami inżynierii powierzchni. W prowadzonych przez niego pracach naukowych można wyróżnić następujące kierunki: badania w zakresie wykorzystania ośrodków sfluidyzowanych do procesów nawęglania i węgloazotowania stali konstrukcyjnych; badania z zakresu modyfikacji powierzchni materiałów metalicznych na drodze azotowania jarzeniowego i jego pochodnych; badania wpływu zmian mikrostruktury na właściwości mechaniczne i użytkowe materiałów metalicznych. Podstawową dziedziną jego zainteresowań naukowo-badawczych jest inżynieria materiałowa, inżynieria powierzchni, a w szczególności zjawiska i efekty oddziaływania plazmy niskotemperaturowej w warunkach wyładowania jarzeniowego, zachodzące podczas modyfikacji własności warstw wierzchnich materiałów metalicznych do zastosowań przemysłowych i biomedycznych.

Jest autorem i współautorem 1 monografii i 170 publikacji w czasopismach krajowych i zagranicznych oraz materiałach konferencyjnych, a także prac naukowo-badawczych z zakresu metaloznawstwa, inżynierii materiałowej oraz inżynierii powierzchni, a w szczególności z azotowania jonowego materiałów metalicznych.

Był kierownikiem 4 projektów badawczych i wykonawcą wielu prac naukowo-badawczych (grantów badawczych własnych i celowych) oraz kilkudziesięciu ekspertyz i opracowań na potrzeby przemysłu. Wypromował 1 doktora i ponad 30 magistrów i inżynierów.

Jest aktywnym członkiem Stowarzyszenia Inżynierów i Techników Przemysłu Hutniczego w Polsce, Polskiego Towarzystwa Metaloznawczego oraz członkiem Stowarzyszenia Polskich Wynalazców i Racjonalizatorów. Przez kilkanaście lat był członkiem Zarządu SITPH Koła przy Politechnice Częstochowskiej. W 2007 r. został powołany na członka Międzysekcyjnego Zespołu Inżynierii Powierzchni Komitetu Budowy Maszyn Polskiej Akademii Nauk. Jest laureatem wielu zespołowych nagród oraz wyróżnień zagranicznych i krajowych. Za wkład w pracę naukowo-badawczą i dydaktyczną oraz szczególne osiągnięcia w dziedzinie organizacyjnej wyróżniony został dziesięciokrotnie zespołowymi nagrodami JM Rektora Politechniki Częstochowskiej. W 2004 r. został odznaczony Srebrnym Krzyżem Zasługi oraz Srebrną Odznaką Honorową SITPH, w 2007 r. wyróżniony wpisem do Księgi Zasłużonych Działaczy Naczelnej Organizacji Technicznej w Częstochowie za długoletnią pracę i działalność społeczną na rzecz rozwoju, utrwalania dorobku i dobrego imienia Federacji Stowarzyszeń Naukowo-Technicznych Naczelnej Organizacji Technicznej.

Aktywnie uczestniczy w życiu Uczelni, będąc m.in. członkiem Rady Wydziału, jest organizatorem konferencji naukowych. Pełni funkcję przewodniczącego Związku Zawodowego Nauczycieli Akademickich Politechniki Częstochowskiej.

10 stycznia 2012 roku na Wydziale Malarstwa Akademii Sztuk Pięknych w Krakowie odbyło się kolokwium habilitacyjne **dra Jacka Sztuki**. Temat rozprawy habilitacyjnej: „Akt twórczy jako wykroczenie”. W Galerii Malarstwa ASP w Krakowie zaprezentowano wystawę habilitacyjną. Były to obrazy z cykli m.in.: „Zanurzenia” i „Hybrydy”. Na podstawie

przeprowadzonego kolokwium Rada Wydziału Malarstwa nadała jednogłośnie doktorowi Jackowi Sztuce stopień doktora habilitowanego w dziedzinie sztuki - plastyka, w dyscyplinie artystycznej - sztuki piękne.

Jacek Sztuka studiował na Wydziale Malarstwa Akademii Sztuk Pięknych w Krakowie, gdzie w 2001 r. obronił dyplom z wyróżnieniem i pracę magisterską pt. „Autoportret - rozważania”, uzyskując tytuł magistra sztuki. Już w trakcie studiów pojawiły się zainteresowania naukowo-artystyczne dotyczące „znaczenia portretu w działaniach medialnych i reklamowych”. Wyróżnieniem był staż w Akademii Sztuk Pięknych w Norymberdze w latach 1999-2000.

W 2004 roku mgr Jacek Sztuka podjął pracę na Wydziale Zarządzania Politechniki Częstochowskiej w Katedrze Ergonomii i Bezpieczeństwa Pracy, a od 2008 r. w Katedrze Wzornictwa Przemysłowego. W 2005 roku obronił pracę doktorską w swojej macierzystej uczelni pt. „Forma organizacyjna wobec struktury przemysłowej”.

Doświadczenia doktoranckie zaowocowały publikacjami autorskimi oraz współautorstwem książki pt. „Kształtowanie otoczenia. Wzornictwo przemysłowe, komunikacja i reklama wizualna”. Nie zabrakło również realizacji malarskich i filmowych prezentowanych na pokazach m.in. w Nowym Jorku w 2007 r., w Berlinie w 2009 r., w Poczdamie w 2011 r.

Dr Jacek Sztuka zrealizował dotychczas 17 wystaw indywidualnych i brał udział w ponad 50 wystawach zbiorowych krajowych i zagranicznych. Zdobywał również liczne nagrody w ogólnopolskich renomowanych konkursach malarskich. Jacek Sztuka to zdobywca m.in. Grand Prix Homo Quadratus Ostroviensis 2006, Grand Prix XXII Festiwalu Polskiego Malarstwa Współczesnego w Szczecinie, laureat Głównej Nagrody Prezydenta Miasta Radomia w V Triennale Autoportretu w Radomiu, Nagrody Dyrektora Miejskiej Galerii Sztuki w III Ogólnopolskim Konkursie im. Mariana Michalika na Obraz dla Młodych Malarzy w Częstochowie, a także Nagrody Marszałka Województwa Śląskiego dla Młodych Twórców za Rok 2008. Warto dodać, że Jego prace znajdują się w zbiorach muzeów polskich oraz w zbiorach prywatnych kolekcjonerów.

Brał czynny udział w konferencjach BVBK Brandenburg na zaproszenie Akademii der Künste w Berlinie. W latach 2006-2008 był członkiem Zarządu Okręgu Częstochowskiego Związku Polskich Artystów Plastyków. Jest członkiem Komisji Kwalifikacyjnej ZPAP Okręgu Katowickiego oraz prestiżowego Bundesverband Bildender Künstlerinnen und Künstler, Brandenburg z siedzibą w Poczdamie.

Jesienią ubiegłego roku w ramach studiów związanych z pracą habilitacyjną dr Jacek Sztuka odbył pobyt studyjny we Włoszech.

17 maja br. w najbardziej prestiżowej galerii Krakowa - Pałacu Sztuki odbyła się wielka retrospektywna wystawa malarstwa dra hab. Jacka Sztuki.

21 lutego 2012 roku na Wydziale Inżynierii Procesowej, Materiałowej i Fizyki Stosowanej Politechniki Częstochowskiej odbyło się kolokwium habilitacyjne **dr inż. Sylwii Wiewiórowskiej**. Temat rozprawy: „Analiza teoretyczno-eksperymentalna procesów ciągnięcia nowej generacji drutów ze stali TRIP”. Uchwałą Rady Wydziału dr inż. Sylwia Wiewiórowska uzyskała stopień doktora habilitowanego

nauk technicznych w dyscyplinie metalurgia.

W 1997 roku Sylwia Wiewiórowska ukończyła studia na Wydziale Metalurgii i Inżynierii Materiałowej Politechniki Częstochowskiej, uzyskując tytuł mgr inżyniera o specjalności komputeryzacja procesów produkcyjnych. Praca magisterska pt. „Ocena rozkładu odporności na zgniot „r” oraz zdolności zgniatania „Z” w stożku zgniatającym ciągadła przy ciągnięciu drutów na liny ze stali D62A” uzyskała ocenę bardzo dobrą. W tym też roku rozpoczęła pracę naukowo-badawczą na Wydziale Metalurgii i Inżynierii Materiałowej Politechniki Częstochowskiej w Katedrze Przeróbki Plastycznej Metali.

W styczniu 2003 roku na Wydziale Inżynierii Procesowej, Materiałowej i Fizyki Stosowanej obroniła pracę doktorską pt. „Wpływ parametrów procesu przeróbki plastycznej na własności stopu BA_g7”.

Obecnie dr hab. inż. Sylwia Wiewiórowska pracuje na stanowisku adiunkta w Instytucie Modelowania i Automatyzacji Procesów Przeróbki Plastycznej Politechniki Częstochowskiej. Przez cały okres swojej pracy zawodowej zajmowała się tematyką związaną z procesami przeróbki plastycznej, a w szczególności z procesami ciągnięcia. Badania prowadzone przez nią dotyczyły określenia własności i opracowania technologii otrzymywania drutów ze stopów metali nieżelaznych oraz ze stali węglowych. W ostatnim czasie aktywność naukowa dr inż. hab. Sylwii Wiewiórowskiej skupiona była na badaniach nad możliwością otrzymywania nowej generacji drutów ze stali TRIP, opracowaniem technologii ich wytwarzania i określeniem własności wyrobów końcowych.

Udział w prowadzonych w Instytucie Modelowania i Automatyzacji Procesów Przeróbki Plastycznej pracach naukowo-badawczych umożliwił jej przygotowanie 78 opracowań (jako autor i współautor), w których przedstawiła nowe rozwiązania technologiczne, między innymi nowe własne opracowane technologie dotyczące określenia optymalnych parametrów otrzymywania stopów metali nieżelaznych.

Z tej liczby 60 prac opublikowała po uzyskaniu stopnia doktora nauk technicznych, z czego: 1 monografię, 4 rozdziały w monografiach, 40 w czasopiśmie zagranicznych i ogólnokrajowych czasopiśmie naukowych, 10 w materiałach konferencji zagranicznych, 3 w materiałach międzynarodowych konferencji w Polsce, 1 w materiałach konferencji krajowych.

Dr hab. inż. Sylwia Wiewiórska bierze czynny udział w życiu i funkcjonowaniu Uczelni, Wydziału i Instytutu. Jest członkiem Koła SITPH w Politechnice Częstochowskiej, członkiem założycielem działającego przy Politechnice Częstochowskiej od 2002 roku „Międzynarodowego Stowarzyszenia Ciągarskiego w Polsce” oraz członkiem międzynarodowej organizacji ciągarskiej Wire Association International. Jest współorganizatorem wielu konferencji naukowych w dziedzinie ciągarstwa.

Od 1 września 2008 roku do chwili obecnej dr hab. inż. Sylwia Wiewiórska jest kierownikiem Zakładu Ciągarstwa i Wytwarzania Metalow.

Za dotychczasowe osiągnięcia naukowe i dydaktyczne była wielokrotnie wyróżniona nagrodami rektora Politechniki Częstochowskiej.

23 lutego 2012 r. na Wydziale Inżynierii Procesowej, Materiałowej i Fizyki Stosowanej odbyło się kolokwium habilitacyjne **dra inż. Marka Warzechy**. Tytuł rozprawy habilitacyjnej: „Hydrodynamiczne warunki usuwania wtrąceń niemetalicznych w kadzi pośredniej urządzenia COS”. Na podstawie przeprowadzonego kolokwium Rada Wydziału nadała mu jedno-

głośnie stopień doktora habilitowanego w dziedzinie nauk technicznych w dyscyplinie metalurgia.

Marek Warzecha swoje zainteresowania naukowo-badawcze skoncentrował na zagadnieniach metalurgii żelaznej i ciąglego odlewania stali. Ukończył studia magisterskie na Wydziale Metalurgii i Inżynierii Materiałowej PCz, następnie, już jako asystent, studium pedagogiczne dla nauczycieli akademickich na PCz, oraz 3-semesterne studia podyplomowe z zakresu inżynierii oprogramowania w Instytucie Informatyki Uniwersytetu Jagiellońskiego. W trakcie trwania studiów doktoranckich odbył 3-miesięczny staż naukowy w von Karman Institute for Fluid Dynamics w Belgii, 2-tygodniowy staż w Groupe Belgedu College Europeen de Technologie we Francji, półroczny staż przemysłowy w Hucie „Zawiercie” S.A. oraz roczny w „Hucie Stali” ISD Częstochowa. W 2005 roku obronił z wyróżnieniem rozprawę doktorską nt. „Mieszanie gazem i homogenizacja chemiczna stali w piecu kadziowym”, za którą otrzymał indywidualną nagrodę rektora Politechniki Częstochowskiej. Uczestniczył w 5 projektach badawczych z zakresu metalurgii stali finansowanych głównie przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego.

Od lipca 2007 r. do lutego 2010 r. pracował jako pracownik naukowy w Institut für Industrieofenbau und Wärmetechnik na Uniwersytecie RWTH Aachen w Niemczech. Będąc pracownikiem Uniwersytetu RWTH Aachen, był głównym wykonawcą projektu badawczego finansowanego przez Deutsche Forschungsgemeinschaft, DFG (Niemiecka Fundacja Badań Naukowych) oraz dwóch projektów przemysłowych realizowanych dla ThyssenKrupp Nirosta GmbH. Ponadto był współwykonawcą projektu przemysłowego

realizowanego dla ThyssenKrupp Steel AG. Wyniki przeprowadzonych przez niego badań opublikowane zostały w międzynarodowych czasopiśmie z branży metalurgicznej (Steel Research Int., Metallurgical and Materials Transactions B, Metallurgy) oraz prezentowane na wielu międzynarodowych konferencjach.

Marek Warzecha za osiągnięcia w pracy naukowo-badawczej otrzymał 4-krotnie zespołowe i indywidualne nagrody rektora Politechniki Częstochowskiej.

24 lutego 2012 roku Rada Wydziału Mechanicznego Politechniki Łódzkiej nadała **dra inż. Michałowi Szocie** stopień naukowy doktora habilitowanego w dyscyplinie inżynieria materiałowa. Temat rozprawy habilitacyjnej: „Nowe nadprzewodniki wysokotemperaturowe, metody badań oraz technologie wytwarzania”.

Michał Szota ukończył studia magisterskie na Wydziale Elektrycznym Politechniki Częstochowskiej. Po ukończeniu studiów krótko pracował jako nauczyciel w Technicznych Zakładach Naukowych w Częstochowie. W 2008 roku obronił pracę doktorską nt. „Modelowanie nawęglania krzyżaków napędowych za pomocą sieci neuronowych”. Badania naukowe Michała Szoty związane są m.in. z inżynierią powierzchni, modelowaniem procesów obróbki cieplnej i metodami badań oraz wytwarzania materiałów funkcjonalnych. Ponadto jest kierownikiem lub głównym wykonawcą kilku projektów naukowych. Od wielu lat współpracuje z licznymi jednostkami naukowymi i badawczymi w Polsce i na świecie, aktywnie również współpracuje z wieloma krajowymi i zagranicznymi zakładami przemysłowymi. Wyniki jego badań były prezentowane na licznych międzynarodowych konferencjach, przedstawione w ponad 200 publikacjach naukowych oraz w około 50 niepublikowanych opracowaniach wykonanych na zlecenie sądu i przedsiębiorstw. Jest również autorem tłumaczeń kilkunastu Norm Europejskich na język polski. Był ekspertem zewnętrznym w projektach. Od 2009 roku jest opiekunem Koła Metaloznawców przy Politechnice Częstochowskiej.

Dodatkowo Michał Szota jest zaangażowany w działalność społeczną oraz organizacyjną. W 2007 roku został wiceprezesem Krajowej Rady Stowarzyszenia Polskich Wynalazców i Racjonalizatorów, jest członkiem Sekcji Hutnictwa Polskiego Komitetu Normalizacyjnego, członkiem Polskiego Towarzystwa Materiałoznawczego, członkiem licznych komisji i sekcji branżowych. Był współorganizatorem oraz członkiem komitetów organizacyjnych i naukowych licznych międzynarodowych konferencji branżowych, konkursów, targów oraz wystaw (od kilku lat jest recenzentem w Journal of Materials Engineering and Performance, Narodowego Centrum Nauki, Narodowego Centrum Badań i Rozwoju), członkiem Rady Konsultacyjno-Programowej Przeglądu Technicznego oraz redaktorem Biuletynu Wynalazcy. Od 2011 roku jest prezesem Oddziału Rejonowego SPWiR w Częstochowie oraz prezesem Krajowej Rady Stowarzyszenia Polskich Wynalazców i Racjonalizatorów.

Jest autorem oraz współautorem licznych nowatorskich rozwiązań, które znalazły praktyczne zastosowanie oraz były publicznie prezentowane na wielu międzynarodowych targach oraz wystawach wynalazków i innowacji. Z swoje osiągnięcia został uhonorowany Belgijskim Krzyżem Kawalerskim - Chevalier Merites de L'innovation Labor Improdus Omnia Vincit, wpisem do Księgi Zasłużonych Działaczy NOT, wielokrotnie otrzymał nagrody ministra nauki i szkolnictwa wyższego oraz nagrody rektora Politechniki Częstochowskiej.

27 marca 2012 roku na Wydziale Inżynierii Procesowej, Materiałowej i Fizyki Stosowanej Politechniki Częstochowskiej odbyło się kolokwium habilitacyjne **dr Małgorzaty Ulewicz**. Temat rozprawy: „Separacja jonów metali nieżelaznych w procesie transportu przez ciekłe membrany zawierające związki makrocykliczne”. Uchwałą Rady Wydziału dr Małgorzata Ulewicz uzyskała stopień doktora habilitowanego

nauk technicznych w dyscyplinie metalurgia.

Małgorzata Ulewicz jest absolwentką Wydziału Matematyczno-Przyrodniczego Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Częstochowie (kierunek chemia) oraz Wydziału Zarządzania Politechniki Częstochowskiej (kierunek zarządzanie i marketing). Stopień doktora nauk technicznych w zakresie metalurgia, specjalność hydrometalurgia uzyskała w 2001 roku na Wydziale Metalurgii i Inżynierii Materiałowej Politechniki Częstochowskiej. Jest zatrudniona w Katedrze Ekstrakcji i Recykulacji Metali. Zainteresowania naukowe Małgorzaty Ulewicz dotyczą głównie hydrometalurgicznych metod separacji i odzysku jonów metali nieżelaznych, w tym procesów flotacji jonów oraz transportu przez ciekłe membrany. Ponadto Małgorzata Ulewicz zajmowała się procesami recyklingu materiałów metalonośnych oraz niemetalicznych. Jej dorobek naukowy obecnie obejmuje 106 prac, z czego 16 pozycji znajduje się na tzw. liście filadelfijskiej lub Journal Citation Reports (JCR), w takich czasopismach, jak: Sep. Purifi. Technol., Anal. Chem., Desalination, Sep. Sci. Technol., J. Membr. Sci., Physicochem. Prob. Miner. Process., Polish J. Chem., Minerals Engineering oraz Wiadomości Chemiczne. Jest współautorką książki pt. „Procesy odzysku i recyklingu wybranych materiałów”. Prace Małgorzaty Ulewicz spotkały się z dużym zainteresowaniem międzynarodowego środowiska naukowego. Liczba cytowań jej prac według wykazu bazy Web of Knowledge wynosi 74, a indeks Hirscha $h = 5$. Prace naukowe wykonywane były m.in. w ramach 3 projektów badawczych KBN oraz 4 badań własnych i statutowych Politechniki Częstochowskiej. Za dotychczasowe osiągnięcia naukowe i organizacyjne była wielokrotnie wyróżniona nagrodami rektora Politechniki Częstochowskiej. Do chwili obecnej była promotorem 26 prac dyplomowych magisterskich i inżynierskich z zakresu metalurgii oraz recyklingu materiałów i ochrony środowiska. Jest członkiem Komisji Ochrony Środowiska i Utylizacji Odpadów PAN.

16 kwietnia 2012 roku na Wydziale Inżynierii i Ochrony Środowiska Politechniki Częstochowskiej odbyło się kolokwium habilitacyjne **dr inż. Małgorzaty Makowskiej**. Temat rozprawy: „Symultaniczne usuwanie związków węgla i azotu ze ścieków bytowych w bioreaktorach hybrydowych”. Uchwałą Rady Wydziału dr inż. Małgorzata Makowska uzyskała stopień doktora habilitowanego nauk

technicznych w dyscyplinie inżynieria środowiska.

Małgorzata Makowska w roku 1985 ukończyła studia na Wydziale Budownictwa Lądowego Politechniki Poznańskiej, uzyskując stopień magistra inżyniera w dyscyplinie inżynieria środowiska, ze specjalnością urządzenia sanitarne. W tym samym roku rozpoczęła pracę na stanowisku asystenta stażysty, potem asystenta w Katedrze Budownictwa Wodnego na Wydziale Melioracji Wodnych Akademii Rolniczej w Poznaniu. Od tego czasu zainteresowania naukowe dr inż. Małgorzaty Makowskiej skupiały się na oczyszczaniu ścieków z małych jednostek osadniczych. Szczególnym obszarem zainteresowań stało się usuwanie zanieczyszczeń ze ścieków metodą osadu czynnego. W ramach badań będących podstawą rozprawy doktorskiej zajmowała się oczyszczaniem tą metodą ścieków odzwierzęcych. Pracę doktorską pt. „Kinetyka aerobowego oczyszczania ścieków w układzie beztlenowo-tlenowym”, zrealizowaną na Politechnice Wrocławskiej, obroniła w 1998 roku w Instytucie Inżynierii Ochrony Środowiska Politechniki Wrocławskiej, uzyskując stopień doktora nauk technicznych w dyscyplinie inżynieria środowiska.

Wówczas w sferze zainteresowań dr hab. inż. Małgorzaty Makowskiej pozostały małe i przydomowe oczyszczalnie ścieków, szczególnie oczyszczalnie biologiczne oparte na metodzie osadu czynnego. Dr hab. inż. Małgorzata Makowska opracowała model matematyczny reaktora hybrydowego pod nazwą ASM_{H1}, który umożliwi symulację procesów usuwania związków węgla i azotu z jednoczesnym uwzględnieniem wypełnienia reaktora, zmiennego napowietrzania, dwustopniowego procesu nityfikacji i denityfikacji oraz inhibicji nityfikacji wolnym amoniakiem. Zaproponowała również sposób wymiarowania reaktora hybrydowego ze złożem ruchomym oraz sposób sterowania procesem usuwania zanieczyszczeń poprzez pomiar kilku podstawowych parametrów technologicznych.

Jest wykonawcą wielu tematów badawczych oraz autorką licznych prac naukowych związanych z tą tematyką. Wyniki swoich badań prezentowała na konferencjach krajowych i międzynarodowych. Jest również autorką lub współautorką wielu ekspertyz i prac zastosowanych w praktyce. Dr hab. inż. Małgorzata Makowska jest promotorką 34 prac inżynierskich oraz 40 prac magisterskich, z których cztery uzyskały nominacje do Nagrody prof. Jerzego Zwolińskiego, a jedna została wyróżniona w konkursie ministra środowiska. Dr hab. inż. Małgorzata Makowska była kierownikiem lub głównym wykonawcą w 2 projektach badawczych KBN, 9 tematach badań statutowych oraz 4 tematach badań własnych. Za swoją działalność naukowo-dydaktyczną otrzymała siedmiokrotnie nagrodę rektora Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu oraz Brązowy Krzyż Zasługi.

DOKTORATY

15 grudnia 2011 roku Rada Wydziału Inżynierii Mechanicznej i Informatyki nadała mgrowi inż. **Wojciechowi Aniszewskiemu** stopień doktora nauk technicznych w dyscyplinie mechanika. Temat rozprawy: „Large Eddy Simulation of Turbulent Two-Phase Flow”. Promotorem pracy był dr hab. inż. Andrzej Bogusławski prof. PCz.

19 stycznia 2012 roku Rada Wydziału Inżynierii Mechanicznej i Informatyki nadała mgrowi inż. **Szczepanowi Śpiewakowi** stopień doktora nauk technicznych w dyscyplinie naukowej budowa i eksploatacja maszyn. Temat rozprawy: „Analiza i dobór parametrów konstrukcyjnych łożysk wieńcowych podwójnych”. Promotorem pracy był dr hab. inż. Ludwik Kania prof. PCz.

20 grudnia 2011 roku Rada Wydziału Inżynierii Procesowej, Materiałowej i Fizyki Stosowanej nadała mgr **Iwonie Kukule** stopień doktora nauk technicznych w dyscyplinie inżynieria materiałowa. Temat rozprawy: „Efektywność pochłaniania wodoru i zachowanie korozyjne materiału elektrodowego $\text{LaNi}_4(\text{Zn},\text{Bi})$ ”. Promotorem pracy był prof. dr hab. Henryk Bala. Praca doktorska została wyróżniona przez Radę Wydziału.

28 lutego 2012 roku Rada Wydziału Inżynierii Procesowej, Materiałowej i Fizyki Stosowanej nadała mgrowi **Michałowi Olejnikowi** stopień doktora nauk technicznych w dyscyplinie inżynieria materiałowa. Temat rozprawy: „Niskotemperaturowe i krótkookresowe azotowanie jarzeniowe stali austenitycznej X2CrNiMo17-12-2”. Promotorem pracy był dr hab. inż. Tadeusz Frączek. Praca doktorska została wyróżniona przez Radę Wydziału.

29 marca 2012 roku Rada Wydziału Inżynierii Mechanicznej i Informatyki nadała mgrowi inż. **Grzegorzowi Michalskiemu** stopień doktora nauk technicznych w dyscyplinie informatyka. Temat rozprawy: „Badanie własności architektur wielordzeniowych w wybranych symulacjach inżynierskich”. Promotorem pracy był prof. dr hab. inż. Norbert Sczygiol.

2 kwietnia 2012 roku Rada Wydziału Inżynierii i Ochrony Środowiska nadała mgrowi inż. **Michałowi Turskiemu** stopień doktora nauk technicznych w dyscyplinie inżynieria środowiska. Temat rozprawy: „Teoretyczne i eksperymentalne badania adsorpcyjnych systemów klimatyzacji słonecznej”. Promotorem pracy był dr hab. inż. Robert Sekret prof. PCz.

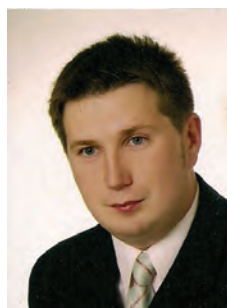
24 stycznia 2012 roku Rada Wydziału Zarządzania nadała mgrowi inż. **Sewerynowi Cichoniowi** stopień doktora nauk ekonomicznych w dyscyplinie nauk o zarządzaniu. Temat rozprawy: „Zarządzanie procesami konsumpcji na rynku usług edukacyjnych szkół wyższych w Częstochowie”. Promotorami pracy byli dr hab. Helena Kościelniak prof. PCz i dr hab. Felicjan Byłok prof. PCz.

18 kwietnia 2012 roku Rada Wydziału Budownictwa Politechniki Częstochowskiej nadała mgrowi inż. **Mohammadowi Al-Mashadani** stopień doktora nauk technicznych w dyscyplinie budownictwo. Temat rozprawy: „Poprawa jakości nawierzchni dróg betonowych formowanych w warunkach klimatu irackiego poprzez zastosowanie nowej geometrii elementu roboczego do zacierania”. Promotorem pracy był dr hab. inż. Jarosław Rajczyk prof. PCz.

19 kwietnia 2012 r. Rada Wydziału Inżynierii Mechanicznej i Informatyki nadała mgrowi inż. **Wiesławowi Szymańskiemu** stopień doktora nauk technicznych w dyscyplinie budowa i eksploatacja maszyn. Temat rozprawy: „Technologia kształtowania przekładni ślimakowych o zadanym zarysie”. Promotorem pracy był dr hab. inż. Tadeusz Nieszporek prof. PCz.

7 maja 2012 roku Rada Wydziału Inżynierii i Ochrony Środowiska nadała mgrowi inż. **Karolowi Szteklerowi** stopień doktora nauk technicznych w dyscyplinie inżynieria środowiska. Temat rozprawy: „Modelowanie procesu ograniczania emisji dwutlenku węgla ze spalin w układzie bloku energetycznego”. Promotorem pracy był dr hab. inż. Roman Klajny prof. PCz.

7 maja 2012 roku Rada Wydziału Inżynierii i Ochrony Środowiska nadała mgrowi inż. **Danielowi Markiewiczowi** stopień doktora nauk technicznych w dyscyplinie inżynieria środowiska. Temat rozprawy: „Odsiarczanie i odazotowanie spalin kwaśnym węglanem sodu”. Promotorem pracy był dr hab. inż. Arkadiusz Szymanek prof. PCz.

17 maja 2012 r. Rada Wydziału Elektrycznego nadała mgrowi inż. **Aleksandrowi Zarembie** stopień doktora nauk technicznych w dyscyplinie elektrotechnika. Temat rozprawy: „Badanie sprawności stacji fotowoltaicznych”. Promotorem pracy była prof. dr hab. inż. Maria Ząbkowska-Waławek.

VIII Międzynarodowa Konferencja Naukowo-Techniczna „Budownictwo o zoptymalizowanym potencjale energetycznym”

W dniu 7 grudnia 2011 r. na Wydziale Budownictwa Politechniki Częstochowskiej odbyła się VIII Międzynarodowa Konferencja Naukowo-Techniczna „Budownictwo o zoptymalizowanym potencjale energetycznym”, zorganizowana przez Katedrę Budownictwa Ogólnego i Fizyki Budowli Wydziału Budownictwa. Konferencję prowadził dr inż. Adam Ujma wraz z władzami dziekańskimi Wydziału w osobach: prodziekana ds. nauki prof. dra hab. inż. Lucjana Kurzaka oraz prodziekana ds. nauczania dra inż. Macieja Majora.

W czasie obrad zaprezentowano różnorodne spektrum tematyczne związane z problematyką konferencji, przygotowane przez przedstawicieli ośrodków naukowych z kraju i zagranicy. Henryk Katowicz Kowalewski przedstawił aspekty destruktywne związane z pozyskiwaniem energii i ich wpływ na rozwój kultury materialnej. Wystąpienie Mariusza Wójcikiewicza (współautorzy: Mirosław Sanytsky, Robert Sekret) dotyczyło kwestii charakterystyk energetyczno-ekologicznych budynków jednorodzinnych. Prezentacja Ilyi Dunichkina (Moskiewski Uniwersytet Budowlany, Rosja) obejmowała problematykę ekologicznych osiedli, których idea pilotowana jest poprzez międzynarodowe stowarzyszenie Global Ecovillage Network (GEN), stanowiące organizację konsultacyjną przy Radzie Socjalnej ONZ (UN-ECOSOC). Działanie tej organizacji stawia sobie za cel sprecyzowanie wytycznych dla organizacji ekologicznych

osiedli. Referat zaprezentowany przez Mariusza Zadwornego (współautor: Nina Sołkiewicz-Kos) dotyczył aktualnych problemów projektowych i kształtowania współczesnych form architektonicznych budynków mieszkalnych obszarów chronionych Jury Krakowsko-Częstochowskiej. Natomiast architekt węgierski Tamas Szalay (współautor: Adam Ujma) przedstawił materiał dotyczący kwestii projektu zeroenergetycznego osiedla mieszkaniowego przeznaczonego dla warunków węgierskich, z możliwością przeniesienia doświadczeń na inne regiony Europy Centralnej. Wystąpienie Damiana Jończyka (współautor: Marlena Rajczyk) dotyczyło kwestii pożarowych oraz odporności ogniowej konstrukcji drewnianych wzmocnionych kompozytami włóknistymi.

Podsumowując wystąpienia prelegentów, dziekan Wydziału Budownictwa Politechniki Częstochowskiej Jarosław Rajczyk nawiązał do kolejnych spotkań, które mają nastąpić w Politechnice Częstochowskiej w najbliższym czasie.

Dziekan wspominał również do planowanej we wrześniu 2012 roku konferencji nt. „Zrównoważone budownictwo przyszłości”. Organizatorami są: Politechnika Częstochowska, Pekijski Uniwersytet Architektury i Budownictwa oraz Armeński Uniwersytet Architektury i Budownictwa w Erewaniu.

dr inż. arch. Mariusz Zadworny
Wydział Budownictwa

BOOMERANG, CZYLI BLISKE SPOTKANIA NAUKA – BIZNES

Projekt Boomerang to cykliczne spotkania w formie wideokonferencji z przedsiębiorcami, którzy chcą podzielić się swoimi doświadczeniami zdobytymi w firmach rozwijanych na bazie własnych pomysłów i wynalazków. Projekt jest inicjatywą Stowarzyszenia Uczestników Programu TOP 500 Innovators i jest wspierany przez Departament Strategii Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego.

Pierwsze tego typu spotkanie odbyło się 19 kwietnia 2012 r. i miało formę wideokonferencji. Spotkanie odbyło się w Warszawie i transmitowane było do ośrodków akademickich w Bydgoszczy, Częstochowie, Gdańsku, Gliwicach, Łodzi, Olsztynie, Poznaniu i Wrocławiu. Organizatorami częstochowskiego spotkania byli: WIOŚ, WIMI i Ośrodek Kształcenia na Odległość (OKO).

Gościem był **Arkadiusz Skuza** (młody przedsiębiorca), a temat spotkania dotyczył **Drugiej rundy finansowania w Polsce: startup pod lupą inwestora**. Prelegent podzielił się swoimi doświadczeniami związanymi z zakładaniem startupów oraz pozyskiwaniem inwestorów. Więcej informacji znajduje się na stronie internetowej <http://top500innovators.org>

Transmisja spotkań w formie wideokonferencji odbywa się w ramach projektu PLATON. Projekt PLATON oferuje pięć usług działających w oparciu o sieć PIONIER. Są to:

Usługi wideokonferencji: realizowane na drodze budowy wysokiej jakości bezpiecznego systemu wideokonferencyjnego w sieci PIONIER, który umożliwia zarówno połączenia punkt-punkt, jak i połączenia pomiędzy wieloma lokalizacjami jednocześnie oraz zapewnia możliwość rejestracji poszczególnych wideokonferencji i ich odtworzenia.

Usługi eduroam: prosty i bezpieczny roaming osób ze środowiska nauki i szkolnictwa wyższego w Polsce poprzez uruchomione we wszystkich sieciach MAN i centrach KDM wzorcowe i bezpieczne systemy dostępu do sieci bezprzewodowej.

Usługi kampusowe: zbudowane na podstawie innowacyjnej infrastruktury obliczeniowo-usługowej, o zasięgu ogólnokrajowym, dostarczają aplikację na żądanie, zapewniającą szerokiemu gronu użytkowników ze środowisk akademickich i badawczych elastyczny, skalowalny dostęp do specyficznych aplikacji, zarówno w systemie MS Windows, jak

i Linux, z uwzględnieniem potrzeb określonych grup zawodowych w tych środowiskach.

Usługi powszechnej archiwizacji: udostępniają w skali kraju funkcjonalność zdalnej archiwizacji i backupu danych jako wartości dodanej do ogólnopolskiej akademickiej sieci naukowej PIONIER. Usługa zwiększa ochronę danych w czasie rzeczywistym i jest jednym z elementów koniecznych do zwiększenia niezawodności funkcjonowania każdej jednostki. Skierowana została do środowiska akademickiego, w tym uczelni wyższych, jednostek badawczo-rozwojowych oraz szpitali zależnych od uniwersytetów oraz akademii medycznych.

Usługi naukowej interaktywnej telewizji HD: udostępniają środowisku naukowemu krajową platformę dystrybucji naukowej interaktywnej telewizji HD i świadczą w sieci

PIONIER usługi oparte o treści cyfrowe o wysokiej rozdzielczości dla edukacji, popularyzacji nauki i telemedycyny.

Serdecznie zapraszamy studentów, doktorantów i pracowników do udziału w następnych spotkaniach z cyklu

Boomerang, czyli bliskie spotkania nauka-biznes oraz korzystania z oferty usług w ramach sieci PIONIER.

dr inż. Krystyna Malińska, WliOŚ
dr inż. Mariusz Kubanek, WIMiI
dr inż. Tomasz Walasek, OKO

Spotkanie z Arkadiuszem Skuzą prowadziła Iwona Cymerman ze Stowarzyszenia Uczestników Programu TOP 500 Innovators

MIĘDZYNARODOWA KONFERENCJA STUDENTÓW I MŁODYCH NAUKOWCÓW W SANKT PETERSBURGU

W dniach 25-27 kwietnia 2012 r. w Państwowym Uniwersytecie Górniczym w Sankt Petersburgu odbyła się Międzynarodowa Konferencja Studentów i Młodych Naukowców” pt. „Topical Issues of Rational Use of Natural Resources”, w której czynny udział wzięło 350 osób przybyłych z wielu zagranicznych, w tym również polskich uczelni.

Politechnikę Częstochowską reprezentowało 5 uczestników z Instytutu Modelowania i Automatyzacji Procesów Przeróbki Plastycznej, tj.: opiekunowie: dr hab. inż. Dariusz Rydz prof. PCz, dr inż. Grzegorz Stradomski oraz doktoranci mgr inż. Nina Torbus, mgr inż. Paweł Szyński i mgr inż. Seweryn Wąsek.

Na zakończenie konferencji nagrodzono najlepsze prace. W gronie nagrodzonych w sekcji metalurgia znalazła się praca pt. „Production of Al-Cu round bimetallic bars using the explosive cladding method”, zaprezentowana przez mgr inż. Seweryna Wąską, który zajął II miejsce.

mgr inż. Seweryn Wąsek
WIPMIFS

Konferencja Naukowo-Techniczna Studentów i Młodych Naukowców na Ukrainie w Dniepropetrowsku

W dniach 3-4 maja 2012 r. w Państwowej Akademii Metalurgicznej w Dniepropetrowsku odbyła się Konferencja Naukowo-Techniczna Studentów i Młodych Uczonych „Młoda akademia 2012”.

Politechnikę Częstochowską reprezentowało pięciu uczestników z Instytutu Modelowania i Automatyzacji Procesów Przeróbki Plastycznej z Wydziału Inżynierii Procesowej, Materiałowej i Fizyki Stosowanej, tj.: dr inż. Konrad Laber (opiekun) oraz mgr inż. Łukasz Gaj, mgr inż. Piotr Murawski, mgr inż. Ganna Kulakovska i mgr inż. Monika Magiera (referująca).

Konferencja była okazją do wymiany poglądów wśród młodych naukowców, zaprezentowania swoich nowatorskich pomysłów dotyczących powszechnie znanych zagadnień,

podniesienia umiejętności językowych, techniki prezentowania oraz prowadzenia dyskusji i właściwej argumentacji.

Na zakończenie każdemu z uczestników konferencji wręczono dyplomy upamiętniające udział w konferencji oraz nagrodzono najlepsze prace. W gronie nagrodzonych znaleźli się: Piotr Murawski, który otrzymał dyplom za najlepsze sprawozdanie, Łukasz Gaj za najlepsze przemówienie, Ganna Kulakovska za wysoki poziom sprawozdania oraz Monika Magiera za oryginalne badania.

Nie zabrakło również czasu na to, by podziwiać piękno Dniepropetrowska, poznać kulturę jego mieszkańców i wspaniałą architekturę miasta.

mgr inż. Monika Magiera
WIPMIFS

ŚWIATOWY DZIEŃ BEZPIECZEŃSTWA I OCHRONY ZDROWIA W PRACY

Pokazu mody „Modne BHP”

W dniu 25 kwietnia 2012 r. po raz pierwszy w murach Politechniki Częstochowskiej odbyły się obchody Światowego Dnia Bezpieczeństwa i Ochrony Zdrowia w Pracy organizowanego przez Katedrę Systemów Technicznych i Bezpieczeństwa Pracy Wydziału Zarządzania. Każdego roku na całym świecie tysiące przedstawicieli rządów, pracodawców i pracowników obchodzi Światowy Dzień Bezpieczeństwa i Ochrony Zdrowia w Pracy proklamowany przez Międzynarodową Organizację Pracy. W tym roku uroczystość była organizowana pod hasłem „Ekologiczne miejsca pracy - promowanie bezpieczeństwa i zdrowia w ekologicznej gospodarce” i miała charakter otwarty. Patronat honorowy nad imprezą objęła rektor Politechniki Częstochowskiej Maria Nowicka-Skowron, dokonując uroczystego otwarcia spotkania wraz z dziekanem Wydziału Zarządzania Arnoldem Pabianem. Patronat medialny objęły: Radio Jura, Telewizja Katowice, Gazeta internetowa wczestochowie.pl i Portal Kultura Bezpieczeństwa. Wśród zaproszonych gości były osoby spoza Uczelni, m.in.: przedstawiciel władz miasta Częstochowa mgr Paweł Muratów, przedstawiciel PIP-u Oddział Częstochowa mgr Katarzyna Nogańska, przedstawiciel Stacji Sani-

tarno-Epidemiologicznej mgr Barbara Jarek oraz zastępca prezesa Częstochowskiego Stowarzyszenia na rzecz Osób Niepełnosprawnych „Perasada” Sławomir Radosz, a także prorektorzy, dziekani i prodziekani wszystkich wydziałów Politechniki Częstochowskiej, pracownicy oraz studenci.

Uroczystość podzielona była na trzy panele tematyczne, które dotyczyły pierwszej pomocy przedmedycznej, propagowania ekologicznego miejsca pracy oraz doboru środków ochrony indywidualnej jako elementu profilaktyki bezpiecznej pracy. Szczególną uwagę uczestników konferencji zwrócił referat prof. dra hab. inż. Szymona Salamona - kierownika Katedry Systemów Technicznych i Bezpieczeństwa Pracy nt. „Inżynieria bezpieczeństwa w transporcie”. Referaty wygłosiły organizatorki uroczystości dr inż. Anna Sobocińska pt. „Dobór środków ochrony indywidualnej” oraz dr inż. Wioletta Bajdur pt. „Bezpieczeństwo pracy a ekologia”. Współorganizatorami byli również mgr Marta Konodyba-Szymańska, dr Magdalena Roman oraz mgr inż. Adam Idzikowski.

Dużym zainteresowaniem uczestników uroczystości cieszył się spektakl pt. „Zanim przyjedzie lekarz” przygotowany przez młodych ratowników z Zielonej Gminy Krupski Młyn pod kierownictwem instruktora Jolanty Michałek, którzy przedstawili gościom procedury związane z pierwszą pomocą przedmedyczną w wypadku komunikacyjnym.

W drugim punkcie programu rozstrzygnięty został konkurs na najlepszy plakat związany z ekologicznym miejscem pracy. Spośród 14 nadesłanych prac powołane jury prof. dr hab. Jacek Sztuka oraz dr Bogna Konodyba-Szymańska wyróżniło jeden plakat autorstwa Marty Bauć - studentki I roku zarządzania. Ostatnim punktem programu był pokaz środków ochrony indywidualnej w konwencji pokazu mody pt. „Modne BHP”, który mogliśmy obejrzeć dzięki uprzejmości firmy Hurtex. Wzięli w nim udział studenci Wydziału Zarządzania.

dr inż. Wioletta Bajdur
mgr Marta Konodyba-Szymańska
Organizatorzy SDBiOZWP
Katedra Systemów Technicznych i Bezpieczeństwa Pracy WZ

II Międzynarodowa Konferencja Naukowa „PRZEDSIĘBIORCZOŚĆ. SZANSE I WYZWANIA”

W dniach 8-9 maja 2012 roku Katedra Zarządzania Przedsiębiorstwem Wydziału Zarządzania Politechniki Częstochowskiej zorganizowała II Międzynarodową Konferencję Naukową „PRZEDSIĘBIORCZOŚĆ. SZANSE I WYZWANIA”. Przewodniczącą Rady Programowej była dr hab. Helena Kościelniak prof. PCz, natomiast honorowym gościem prof. dr Neil Reid z University of Toledo w Ohio w USA. Celem konferencji była wymiana poglądów, dyskusja oraz prezentacja wyników badań wskazujących na domi-

nującą rolę przedsiębiorczości w aktualnej rzeczywistości gospodarczej.

Prześlaniem konferencji było przedstawienie praktycznych rozwiązań, szans oraz wyzwań, jakie niesie ze sobą czynna postawa wobec przedsiębiorczości. Tematyka konferencji obejmowała obszary, które odzwierciedlają szerokie spektrum problemów związanych z aspektami przedsiębiorczości, takimi jak: - istota i rozwijanie przedsiębiorczości na rynku globalnym i UE, - uwarunkowania działań przedsiębiorczych, - modele przedsiębiorczości, - przedsiębiorczość firm i instytucji w zmiennym otoczeniu; cechy przedsiębiorców współczesnych organizacji, - przedsiębiorczość akademicka, - przedsiębiorczość społeczna, - rola informacji w przedsiębiorczości, - postawy przedsiębiorcze, - pomiar i kryteria oceny przedsiębiorczości.

Do udziału zostali zaproszeni przedstawiciele wszystkich specjalności z zakresu nauk o zarządzaniu. Spotkanie zakończyła wymiana doświadczeń naukowców i praktyków zarządzania. Referaty przesłane na konferencję - po uzyskaniu pozytywnych recenzji - zostały opublikowane w recenzowanej monografii lub Zeszytach Naukowych Politechniki Częstochowskiej: Zarządzanie.

Komitet Organizacyjny

Z księgarskiej półki

W kwietniu 2012 roku nakładem Wydawnictwa Politechniki Częstochowskiej wydana została praca zbiorowa „*Spalanie tlenowe dla kotłów pyłowych i fluidalnych zintegrowanych z wychwytem CO₂*” pod redakcją prof. dra hab. inż. Wojciecha Nowaka i dra inż. Tomasza Czakierta. Praca nad książką wspierana była przez międzynarodową Radę Programową Wydawnictwa Energetyka i Środowisko.

Książka ma charakter przeglądowy i dotyczy kierunków rozwoju technologii spalania w tlenie po stronie wytwarzania energii elektrycznej w elektrowniach węglowych. Aspekty transportu i składowania wychwyconego CO₂ nie są dyskutowane szczegółowo w tej pracy. Jakkolwiek jest oczywiste, że żadna technologia wychwytu nie może rozwinąć się na dużą skalę, zanim nie będą dostępne odpowiednie metody transportu i magazynowania CO₂ z uwzględnieniem aspektów środowiskowych i akceptacji społecznej - o czym mowa w ostatnim rozdziale książki.

Autorzy rozdziałów to pracownicy naukowcy Politechniki Częstochowskiej, Politechniki Śląskiej, Politechniki Wrocławskiej oraz Instytutu Chemicznej Przeróbki Węgla i Instytutu Energetyki, od lat związani z sektorem energetycznym. Intencją Autorów było, by forma opracowania utrzymana była w konwencji podręcznika akademickiego. Z książki skorzystać będą mogli zatem studenci m.in. takich kierunków wyższych uczelni technicznych, jak: energetyka, budowa i eksploatacja maszyn, inżynieria środowiska i ochrona środowiska. Zebrany przez redaktorów pracy materiał podzielony został na zagadnienia tematyczne, opisane szczegółowo w 14 rozdziałach książki.

Technologia spalania węgla w tlenie zintegrowana z wychwytem, transportem i składowaniem ditlenku węgla to nowy kierunek badawczy w energetyce, realizowany w kraju w ramach Projektu Strategicznego NCBiR (Narodowe Centrum Badań i Rozwoju) „Zaawansowane technologie pozyskiwania energii” w ramach Zadania 2 „Opracowanie technologii spalania tlenowego dla kotłów pyłowych i fluidalnych zintegrowanych z wychwytem CO₂”. Celem prac realizowanych w tym Zadaniu jest wybór oraz opracowanie optymal-

nych wytycznych procesowych i projektowych dla układów tlenowego spalania węgla, stanowiących podstawę do budowy w Polsce instalacji demonstracyjnych, stworzenie konkurencyjnego na rynku międzynarodowym banku wiedzy naukowej i procesowej oraz budowa krajowego „know-how” w zakresie technologii tlenowego spalania węgla, przygotowanie kadry naukowo-inżynierskiej oraz zaplecza badawczego dla wsparcia sektora przemysłowego na etapie projektowania, realizacji inwestycji oraz eksploatacji komercyjnych instalacji wykorzystujących procesy tlenowego spalania.

Wydanie książki jest współfinansowane przez *Narodowe Centrum Badań i Rozwoju* w ramach *Projektu Strategicznego PS/E/2/66420/10 „Zaawansowane technologie pozyskiwania energii: Opracowanie technologii spalania tlenowego dla kotłów pyłowych i fluidalnych zintegrowanych z wychwytem CO₂”*.

dr Aleksandra Ściubidło
WliOŚ

BIAŁE KRUKI

„Białe kruki” w księgozbiorze Biblioteki Głównej Politechniki Częstochowskiej” to tytuł wystawy, którą można było zobaczyć od 25 maja do 28 października 2011 roku w Czytelni Ogólnej.

Termin „biały kruk” u każdego bibliofila, bibliotekarza czy kolekcjonera powoduje przyspieszone bicie serca. Nie do końca zdefiniowana rzadkość wydawnicza sprawia, że domy aukcyjne, antykwiaryaty, targi staroci często odwiedzają łowcy wydawniczych osobliwości. Bo „białym krukem” może być nawet niepozorna książeczka, której wartość wynikać może z faktu wydania jej w niewielkim nakładzie lub z tego, iż zachowała się ona w nielicznych, czasem pojedynczych egzemplarzach.

Według Encyklopedii Wiedzy o Książce: *„biały kruk” to rzadkość bibliograficzna; książka rzadka, trudno dostępna, wydana lub zachowana w niewielkiej ilości egzemplarzy czy przedstawiająca szczególną wartość ze względu na treść, wyposażenie typograficzne, zdobnictwo, oprawę, proveniencję itp.* [1].

Pojęcie „biały kruk” jest zatem dość nieostre. Nie chodzi tu jednak o definicję, ale o dreszczyk emocji i satysfakcję, kiedy w naszych zbiorach lub w zasięgu naszego wzroku znajduje się niezwykle pozycja, o której wielu jedynie słyszało.

Historia Biblioteki Głównej Politechniki Częstochowskiej i jej księgozbioru wiąże się z powołaniem w 1949 roku Szkoły Inżynierskiej w Częstochowie. Biblioteka zainaugurowała swoją działalność 20 października 1949 roku przy ulicy Raclawickiej 2. W tamtym czasie księgozbiór Biblioteki oprócz zakupów powiększał się w dużej mierze dzięki darczyńcom. Zgodnie z danymi statystycznymi pod koniec 1949 roku Biblioteka posiadała 1927 woluminów. W 1955 roku księgozbiór powiększył się do 31 833 woluminów i jednostek obliczeniowych [2]. W 1961 roku Bibliotekę przeniesiono z pomieszczeń przy ul. Dąbrowskiego 79 do nowej siedziby w DS nr 3 przy ul. Zawadzkiego 36 (dziś al. Armii Krajowej 36). Jej zbiory wynosiły wówczas 85 617 woluminów i jednostek obliczeniowych [3]. Pod koniec lat 70. Biblioteka udostępniała, ponad 3 tysiącom czytelników, 406 000 woluminów książek, czasopism i zbiorów specjalnych [4]. W 2006 roku opracowano koncepcję generalnego remontu i rozbudowy Biblioteki ze środków Unii Europejskiej pod nazwą „BIBLIONCZEST”.

26 listopada 2008 roku, kiedy inaugurowano działalność Biblioteki w zmodernizowanej siedzibie, jej księgozbiór liczył ogółem 474 013 woluminów, w tym: 146 360 woluminów książek, 76 595 woluminów czasopism i 251 058 woluminów zbiorów specjalnych.

Tak dziś, jak i przez wszystkie lata Biblioteka pozyskiwała zbiory z zakupów, wymiany z innymi ośrodkami naukowymi w kraju i poza jego granicami, a także przejmując księgozbiory: istniejącej w Częstochowie w latach 1950-1960 Wyższej Szkoły Ekonomicznej czy zlikwidowanej Biblioteki Naczelnej Organizacji Technicznej w Częstochowie. Źródłem nabytków są także do dziś dary przekazywane Bibliotece przez instytucje i osoby prywatne.

W magazynach zbiorów Biblioteki Głównej Politechniki Częstochowskiej znajdują się również wydawnicze „perełki”. Nie są to starodruki, ponieważ z racji swojego statusu biblioteki techniczne gromadzą głównie bieżącą literaturę. Jednak dzięki darom, zakupom i wymianie z innymi bibliotekami znalazły się w naszych zbiorach książki, które zaprezentowaliśmy na wystawie pt. *„Białe kruki” w księgozbiorze Biblioteki Głównej Politechniki Częstochowskiej*, zorganizowanej w Czytelni Ogólnej Biblioteki Głównej.

Na wystawie można było oglądać jedynie fragment kolekcji najstarszej części księgozbioru - publikacje cenne ze względu na treść, rok wydania czy stronę edytorską, nigdy dotychczas nieprezentowane. Przedstawiono historię księgozbioru i ekslibrisów wykonanych specjalnie dla Biblioteki Głównej Politechniki Częstochowskiej.

Najstarszą publikacją zagraniczną prezentowaną na wystawie był *Neues Konversations-Lexikon - Hermann J. Meyer (Słownik Encyklopedyczny Wiedzy Ogólnej)* z 1870 roku, uważany za najobszerniejsze kompendium wiedzy wydane w Niemczech w XIX wieku. Tym, co wyróżnia ten słownik, jest m.in. nowatorskie użycie ilustracji w tekście oraz wielkoformatowe, składane ilustracje. Na wystawie zaprezentowano ilustrację przedstawiającą faksymile 42-wersowej Biblii Gutenberga.

Najstarszą polską publikacją znajdującą się w zbiorach biblioteki jest *„Encyklopedia Rolnictwa i Wiadomości związane z niem mających”* wydana w 1873 roku w Warszawie. To jedna z pierwszych prac leksykograficznych dotyczących rolnictwa. Wydana w 5 tomach zawiera oprócz haseł kolorowe wkładki z rysunkami grzybów, owadów, a nawet próbkami wełny.

Rok wydania jest jednym z wielu kryteriów, które pozwalają zaklasyfikować książkę jako „białego kruka”. Innym jest strona edytorska. Przykładem są książki: *„Weltall und Menschheit” (Wszczęświat i Ludzkość) - Hansa Kraemera* wydana w Berlinie w l. 1903-1905, która przyciąga uwagę oryginalną płócienną-skórzaną oprawą z tłoczeniami i złożonym secesyjnym ornamentem oraz brzegami barwionymi na czerwono i *„Herders Konversations-Lexikon” (Słownik Encyklopedyczny Herdera)* wydany we Fryburgu w l. 1902-1907 w pięknie zdobionej skórzanej oprawie z secesyjnymi tłoczeniami, przedstawiającymi kobietę siedzącą przy fontannie. Grzbiety zdobione są czerwonymi i czarnymi winietami, a brzegi marmurowym nadrukiem.

Książka może być także „białym krukem” ze względu na zawartą w niej treść. Taką publikacją, rzadko spotykaną, jest *Monod E. - L'exposition Universelle de 1889* (Wielka Ilustrowana Księga Historyczno-Encyklopedyczno-Opisowa) opublikowana przez E. Dentu w Paryżu w 1890 r. Jest opisem/katalogiem Wystawy Światowej, która odbyła się w Paryżu w 1889 r. To specjalnie na jej otwarcie została zbudowana wieża Eiffla, która posłużyła jako brama wejściowa na teren wystawy. Innym przykładem jest *Brehms Thierleben* -

(*Życie zwierząt Brehma*) wydana w Lipsku w 1882 r. Prezentuje bogatą wiedzę na temat biologii ssaków, ptaków, płazów, gadów, ryb i pierwotniaków, do dzisiaj wysoko cenioną przez badaczy. Wśród polskojęzycznych publikacji na uwagę zasługują: jedna z najbardziej znanych polskich encyklopedii - *Encyklopedia Powszechna S. Orgelbranda z 1898 r.*, również interesujący pierwszy *Rocznik Statystyki Rzeczypospolitej Polskiej z 1918 r.* czy *Stare Rzemiosła a Nowa Nauka - sir Williama Bragga z 1935 r.* - cykl wykładów autora o rozwoju zawodów w ciągu wieków.

Dla Biblioteki Politechniki Częstochowskiej szczególnie cenną jest niepozorna książka pt. „*Jak powstały i pracują maszyny*”, której autorem jest **Jerzy Władysław Kołakowski** - pierwszy rektor Szkoły Inżynierskiej w Częstochowie. Książka podarowana Bibliotece, którą prezentujemy na wystawie, posiada odręczną dedykację Jego Magnificencji Rektora.

Na niektórych spośród prezentowanych na wystawie książek można zauważyć ekslibris Biblioteki Politechniki Częstochowskiej. Ekslibris (z łac. = z książek, z księgozbioru) - ozdobny znak graficzny, wskazujący właściciela książki, dający wyraz szacunku i dbałości o książki, podnoszący walory artystyczne i wartość kolekcjonerską danego egzemplarza [1]. Trzy ekslibrisy zaprojektowane specjalnie dla Biblioteki przez częstochowskiego grafika Wojciecha Barylskiego zdołały dziś najstarsze pozycje księgozbioru.

Ekslibrisy Biblioteki Głównej Politechniki Częstochowskiej

Podobną rolę jak ekslibris pełniły kiedyś znaki drukarzy i wydawców, zwane sygnetami. Sygnet drukarski był znakiem drukarzy i zawodów z drukarstwem spokrewnionych, a więc: księgarzy, introligatorów, papierników. Był przede wszystkim materiałem reklamowym, wiadomością, kto

toczył, wskazówką, gdzie należy jej szukać, u kogo nabyć. Uzupełnieniem wystawy książek jest kolekcja *Sygnety Polskich Drukarzy Księgarzy i Nakładców. Zbiór podobizn i oryginalnych odbić zebranych przez Kazimierza Hałacińskiego i Kazimierza Piekarskiego*, wydana przez Towarzystwo Miłośników Książki w Krakowie w 1926 r., która znajduje się w zbiorach Biblioteki Politechniki, a prezentowana jest w holu Biblioteki Głównej [5].

Dziś w zasadzie sygnet drukarski przestał istnieć. Zastąpiło go logo firmowe, które zazwyczaj niewiele lub zgoła nic nie mówi o profilu działalności firmy.

Wystawy pod kuratelą mgr Barbary Barańskiej-Malinowskiej przygotował Oddział Gromadzenia i Uzupełniania Zbiorów w składzie: mgr Barbara Barańska-Malinowska - st. kustosz dypl. - kierownik OGIUZ, mgr Małgorzata Kostrzanowska - kustosz, Dorota Skibińska - bibliotekarz. Wystawę od 25 maja do 28 października 2011 r. odwiedziło ogółem 3190 osób, w tym 5 grup zorganizowanych. Zwiedzającym udostępniono Księgę Pamiątkową Wystawy, w której wpisy świadczyć mogą o sukcesie tego przedsięwzięcia i spełnionych zamierzeniach jej twórców.

Francis Bacon napisał kiedyś, że „książki to okręty myśli żeglujące po oceanach czasu i troskliwie niosące swój drogo-cenny ładunek z pokolenia w pokolenie” [6]. Czy dla pokolenia Internetu książki niosą jeszcze cenne ładunki? Czas pokaże. My mamy nadzieję, że jednak tak.

Bibliografia

- [1] Encyklopedia Wiedzy o Książce, Zakład Narodowy im. Ossolińskich, Wrocław 1971, s. 128-129, 653-654.
- [2] Gąsiorowski A., Politechnika Częstochowska 1949-1999. Od Szkoły Inżynierskiej w Częstochowie do Politechniki Częstochowskiej. 50 lat Politechniki Częstochowskiej, Wydawnictwo Politechniki Częstochowskiej, Częstochowa 1999, s. 169, 208.
- [3] XV-lecie Politechniki Częstochowskiej 1949/50-1964/65. Informator. Rok akademicki 1964/65. Oprac. Z. Mrowiński, Z. Zmigrodzki, Politechnika Częstochowska, Częstochowa 1964, s. 228.
- [4] XXX-lecie Politechniki Częstochowskiej. Działalność, Osiągnięcia i Perspektywy, 1949-1979, Red. A. Czamota, Politechnika Częstochowska, Częstochowa 1979, s. 117.
- [5] Sygnety polskich drukarzy, księgarzy i nakładców. Zbiór podobizn i oryginalnych odbić. Zesz. I-III, K. Hałaciński, K. Piekarski, Kraków 1926-29, Nakładem Koła Miłośników Ekslibrisu przy Towarzystwie Miłośników Książki w Krakowie, zes. 1, tablic. 30; zes. 2 - tablic 29; zes. 3 - tablic 29.
- [6] *Cytaty.eu* - Francis Bacon. <http://cytaty.eu/motywy/pokolenie.html> (dostęp 12.12.2011).

mgr Barbara Barańska-Malinowska
mgr Małgorzata Kostrzanowska
Biblioteka Główna PCz

Najpiękniejsze biblioteki świata

Biblioteka Główna Politechniki Częstochowskiej, jak wielu bibliotek, uległa urokowi tworzenia wystaw. 21 listopada 2011 roku w Czytelni Czasopism odbyło się otwarcie kolejnej wystawy zatytułowanej „Najpiękniejsze biblioteki świata”.

Wśród wielu atrakcyjnych, użytecznych i sprawdzonych form upowszechniania książek i czytelnictwa swoje miejsce ma działalność wystawiennicza.

Wystawiennictwo jest sztuką projektowania wystaw, obejmującą opracowanie plastyczne ekspozycji, sposób prezentowania eksponatów i aranżację pomieszczenia. W Polsce działalność wystawiennicza zaczęła się rozwijać w końcu XIX wieku. Wystawy XX i XXI wieku to w większości nowoczesne, profesjonalnie przygotowane ekspozycje, wprowadzające różnorodne środki przekazu informacji, zwiększa-

jące wartości poznawcze wystawy oraz ukazujące coraz to nowsze rozwiązania wewnątrz ekspozycyjnych.

Biblioteki są szczególnym miejscem, w którym organizuje się wystawy. Wystawy książek bibliotecznych i innych materiałów bibliotecznych w dzisiejszych czasach są bardzo częstym zjawiskiem, będącym jednocześnie przejawem aktywnej działalności bibliotekarzy. O powodzeniu wystawy decyduje wiele czynników, takich jak: wybór tematyki, różnorodność i wartość eksponatów, atrakcyjność oprawy plastycznej, zastosowanie form wizualno-słuchowych, łatwa dostępność i popularyzacja ekspozycji w środowisku, w którym powstała. Dzięki wystawom możliwe jest odkrywanie nowych sposobów prezentacji dziedzictwa kulturowego. Poszczególne ekspozycje rozwijają zainteresowania czytelników. Zachęcają do czytania, prezentując wydawnictwa

dokumentujące wydarzenia kulturalne, polityczne, artystyczne i naukowe, czyli po prostu propagują czytelnictwo. Czytelnikom dają możliwość zapoznania się z biografiami i wynikami twórczej pracy bohaterów wystaw. Na krótki moment pozwalają zamienić część biblioteki w małe sale ekspozycyjne lub muzea, odkrywając nowe obszary poznawcze wielu dziedzin życia.

Wystawy poprzez kontakt z literaturą i sztuką wychowują ludzi młodych, budząc ich wrażliwość i doznania estetyczne. Równocześnie kształtują nawyk kulturalnego zachowania się podczas zwiedzania wystaw. Są swego rodzaju łącznikiem w procesie integracji ze środowiskiem lokalnym i uzupełnieniem działalności innych ośrodków kultury.

Podczas wystawy zatytułowanej „Najpiękniejsze biblioteki świata”, która odbyła się w Czytelni Czasopism naszej Biblioteki, na ekspozycji można było obejrzeć fotografie przedstawiające zbiory, wnętrza i architekturę najstarszych i najpiękniejszych bibliotek z całego świata, m.in. z Anglii, Francji, Włoch, Portugalii, Holandii, USA, Niemiec, Austrii, Meksyku, Czech, Kanady. Powstanie najstarszych z nich przypada na XV i XVI wiek. W większości są to biblioteki klasztorne i pałacowe, ale są też publiczne, uniwersyteckie, narodowe, kongresu i parlamentu.

Ze względu na świecki lub kościelny charakter bibliotek znajdują się w nich różnego rodzaju zbiory. Biblioteki te gromadzą: rękopisy średniowieczne, manuskrypty, starodruki, inkunabuły, mapy, plany, atlasy, globusy, grafiki, zbiory zakonserwowanych eksponatów (owady, homary, żółwie morskie, kraby), drzeworyty, relikwie, muzykalia, kodeksy, bible, zbiory kazań, katalogi aukcji, wystaw, kolekcje książek, czasopism, sprawozdań, fotografie, mikrofilmy, dokumenty rządowe i administracyjne. Tematyka tych zbiorów obejmuje szeroką gamę dziedzin - piśmiennictwo religijne,

nauki z zakresu literatury i języka, medycynę, geografę, historię, nauki humanistyczne, prawo cywilne i prawo koniczne, filozofię, teologię, klasykę starożytną, archeologię, astronomię i astrologię. Kolekcje piśmiennicze obejmują kilkanaście języków, m.in. łacinę, angielski, niemiecki, hebrajski, hiszpański.

Biblioteca Angelica w Rzymie (Włochy)

Zdjęcia bibliotek prezentują ich przepiękną architekturę wnętrza. Wysokie i przestronne pomieszczenia, marmurowe podłogi, roślinne ornamenty, na sufitach freski przedstawiające dzieje ludzkości i świata, sceny mitologiczne lub sceny z życia, naturalnej wielkości figury i posągi, rzeźba antyczna oparta na doskonałości proporcji, logice formy i pięknie ciała ludzkiego, popiersia słynnych osobistości,

rzeźbione drewniane półki, stoły, woluminy oprawiane w skóry, grzbiety książek grawerowane złotymi nićmi - to wszystko ma charakter unikatowy i ponadczasowy.

Malowidła na ścianach przedstawiają najczęściej treści dotyczące wiary, portrety postaci świętych bądź obrazują wydarzenia biblijne. Charakterystyczna jest kolorystyka ograniczająca się do żółci, czerwieni, zieleni, błękitu.

Obok fotografii przedstawiona została historia powstawania pierwszych bibliotek, począwszy od czasów sięgających IV i III stulecia p.n.e., poprzez starożytność, średniowiecze i kolejne epoki, do czasów współczesnych.

Wystawy biblioteczne weszły na stałe do tradycji Biblioteki, a sama Biblioteka dzięki, między innymi, działalności wystawienniczej zyskała dodatkowy rozgłos i uznanie nie tylko w środowisku naukowym.

mgr Elżbieta Dudek
Kierownik Oddziału Udostępniania Zbiorów
Biblioteka Główna PCz

CZĘSTOCHOWA NA STARYCH RYCINACH

Prezentowana w Bibliotece Głównej wystawa „Częstochowa na starych rycinach” to zbiór dwunastu rysunków, które przedstawiają ważne obiekty i miejsca starej Częstochowy.

Ryciny odnoszą się do historii powstania naszego miasta. Najstarsza pochodzi z drugiej połowy XVII wieku i przedstawia Oblężenie Jasnej Góry przez Szwedów. Praca została wykonana przez rytownika Jana Bensheimera i stanowi własność Muzeum Narodowego w Krakowie. Kolejna rycina z 1840 roku przedstawia Jasną Górę od strony południowo-wschodniej, a jej oryginał znajduje w Muzeum Częstochowskim. Na pozostałych rycinach zobaczyć można:

- Kościół i Klasztor św. Andrzeja i św. Barbary, autorstwa W. Szernera, z 1862 roku.
- Ratusz - wg litografii Władysława Dmochowskiego z albumu „Widoki Częstochowy i Jasnej Góry z opisem”.
- Widok ogólny Częstochowy od strony Złotej Góry - również z ww. albumu.

- Dworzec Kolei Żelaznej - także z ww. albumu.
- Wizerunek Jasnej Góry, wykonany w 1925 roku przez Jana Kantego Gumowskiego, będący własnością Muzeum Częstochowskiego.
- Kościół św. Zygmunta, autorstwa Maksymiliana Brożka, z 1958 roku.

Wystawiane kopie przedstawiają również kościół na Rynku Wieluńskim - autorstwa Agnieszki Zmudzińskiej, ulicę Wieluńską - wykonaną przez Władysława Ratusińskiego w 1995 roku, ulicę Ptaszą - autorstwa Aleksandra Markowskiego oraz szkic „Przed Szkołą” - powstały w 1999 roku, autorstwa wcześniej wspomnianego Władysława Ratusińskiego.

Wystawa prezentowana jest w Bibliotece Głównej PCz w pokoju katalogowym i w holu na II piętrze od marca do końca września 2012 roku.

mgr Anna Gonera
Biblioteka Główna PCz

WYSTAWY BIBLIOTEKI GŁÓWNEJ PCZ

BIBLIOTEKI ŚWIATA

BIĄŁE KRUKI

Jasna Góra. Wzrost i wzmocnienie świątyni podziemnej. Amator (Jasna Góra). Malarz (Piotr Krzywicki) Próbki
Jasna Góra. Wzrost i wzmocnienie świątyni podziemnej. Amator (Jasna Góra). Malarz (Piotr Krzywicki) Próbki
Jasna Góra. Wzrost i wzmocnienie świątyni podziemnej. Amator (Jasna Góra). Malarz (Piotr Krzywicki) Próbki

Jasna Góra. Wzrost i wzmocnienie świątyni podziemnej. Amator (Jasna Góra). Malarz (Piotr Krzywicki) Próbki
Jasna Góra. Wzrost i wzmocnienie świątyni podziemnej. Amator (Jasna Góra). Malarz (Piotr Krzywicki) Próbki

CZĘSTOCHOWA NA STARYCH RYCINACH

Juwenalia

